

บทที่ 4

ผลการทดลอง

4.1 ผลของการบังแสงและการจัดการน้ำต่อปริมาณสารโพรลีนในใบและเมล็ดข้าว

4.1.1 ปริมาณสารโพรลีนในใบข้าว

ปริมาณสารโพรลีนในใบที่ระยะแตกกอ (tillering stage)

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสารโพรลีนในใบที่ระยะแตกกอ (ตาราง 4.1) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการจัดการน้ำ การบังแสงและปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง โดยข้าวที่ได้รับการบังแสง แตกต่างกัน ภายใต้การจัดการน้ำทั้งสองแบบ มีปริมาณสารโพรลีนในใบเฉลี่ยเท่ากับ 75.71 ppm

ตาราง 4.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณสารโพรลีนในใบข้าว ที่ระยะการเจริญเติบโตต่างๆ ภายใต้การบังแสงและการจัดการน้ำแตกต่างกัน

แหล่งความ แปรปรวน	ปริมาณสารโพรลีนในใบ							
	ระยะ แตกกอ	ระยะ กำเนิด	ระยะ ตั้งห้อง	ระยะ ออกวาง	ระยะเมต็ค	ระยะเมต็ค	ระยะ เปลืองอ่อน	ระยะ สุกแก่ทาง
	ช่อดอก							
W	ns	*	ns	ns	ns	*	ns	ns
S	ns	ns	ns	ns	*	ns	ns	ns
W x S	ns	ns	ns	ns	*	ns	ns	ns
CV%	3.22	7.79	16.13	10.52	11.11	30.68	17.04	

W = การจัดการน้ำ และ S = การบังแสง

ns = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

* = มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$)

** = มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.01$)

ปริมาณสารโพรลีนในใบที่ระยะกำเนิดช่อดอก (panicle initiation stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสารโพรลีนในใบที่ระยะกำเนิดช่อดอก (ตาราง 4.1) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการบังแสง และไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) ระหว่างการจัดการน้ำ โดยการจัดการน้ำแบบสภาพนาออาศัยน้ำฝนมีปริมาณสารโพรลีนในใบเฉลี่ยเท่ากับ 129.04 ppm ซึ่งมากกว่าในสภาพนาคลประทานมีปริมาณสารโพรลีนในใบเฉลี่ยเท่ากับ 110.28 ppm (ตาราง 4.2)

ตาราง 4.2 ปริมาณสารโพรลีนในใบข้าว ที่ระยะกำเนิดช่อดอก ภายใต้การจัดการน้ำแบบสภาพนาคลประทานและสภาพนาออาศัยน้ำฝน

การจัดการน้ำ	ปริมาณสารโพรลีน (ppm)
สภาพนาคลประทาน	110.28
สภาพนาออาศัยน้ำฝน	129.04

LSD(0.05) = 12.02

ปริมาณสารโพรลีนในใบที่ระยะตั้งห้อง (booting stage)

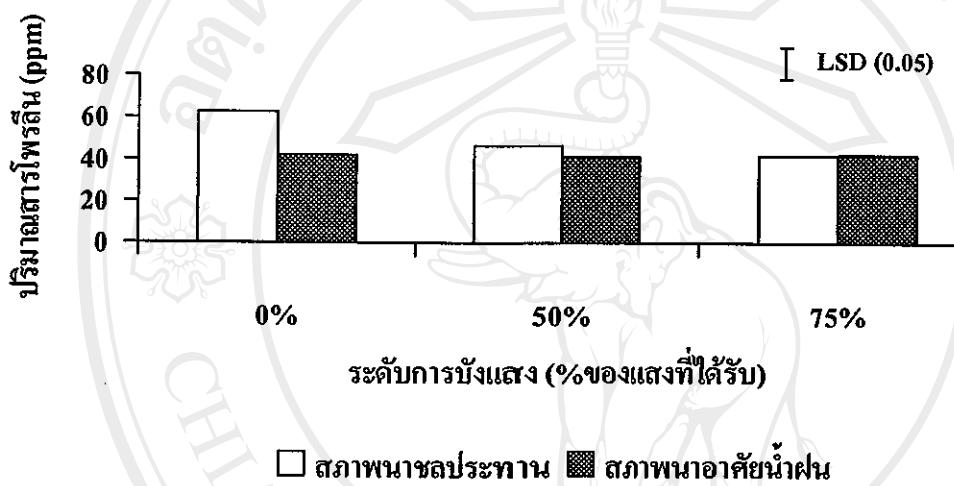
จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสารโพรลีนในใบที่ระยะตั้งห้อง (ตาราง 4.1) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการจัดการน้ำ การบังแสง และปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง โดยข้าวที่ได้รับการบังแสงทุกระดับภายใต้การจัดการน้ำทึ่งสองแบบ มีปริมาณสารโพรลีนในใบเฉลี่ยเท่ากับ 53.84 ppm

ปริมาณสารโพรลีนในใบที่ระยะออกรวง (heading stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสารโพรลีนในใบที่ระยะตั้งห้อง (ตาราง 4.1) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการจัดการน้ำ การบังแสง และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง โดยปริมาณสารโพรลีนในใบของข้าว ที่ได้รับการบังแสงและการจัดการน้ำแตกต่างกัน มีปริมาณเท่ากับ 27.10 ppm

ปริมาณสารโพรลีนในใบที่ระยะเมล็ดน้ำนม (milky stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสารโพรลีน ในใบที่ระยะเมล็ดน้ำนม (ตาราง 4.1) พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง ($P \leq 0.05$) กล่าวคือ ข้าวที่อยู่ในสภาพนาชาลประมาณ มีปริมาณสารโพรลีนในใบคล่องเมื่อได้รับระดับการบังแสงเพิ่มขึ้น ซึ่งมีปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 62.55, 46.49 และ 42.21 ppm เมื่อได้รับการบังแสงที่ระดับ 0%, 50% และ 75% ตามลำดับ สำหรับในสภาพนาอาศัยน้ำฝน เมื่อข้าวได้รับการบังแสงทั้งสามระดับ พบว่า มีปริมาณสารโพรลีนในใบใกล้เคียงกันซึ่งไม่แตกต่างกันทางสถิติ โดยมีปริมาณสารโพรลีนในใบเฉลี่ยเท่ากับ 42.03 ppm (ภาพ 4.1)

ภาพ 4.1 ปริมาณสารโพรลีนในใบข้าว ที่ระยะเมล็ดน้ำนม ที่ได้รับการบังแสงและการจัดการน้ำที่แตกต่างกัน

ปริมาณสารโพรลีนในใบที่ระยะเมล็ดแป้งอ่อน (soft dough stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสารโพรลีน ในใบที่ระยะเมล็ดแป้งอ่อน (ตาราง 4.1) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการบังแสงรวมทั้งไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง แต่พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) ระหว่างการจัดการน้ำ โดยการจัดการน้ำแบบสภาพนาชาลประมาณ มีปริมาณสารโพรลีนเฉลี่ยเท่ากับ 43.15 ppm ซึ่งมากกว่าในสภาพนาอาศัยน้ำฝนมีปริมาณสารโพรลีนเฉลี่ยเท่ากับ 25.11 ppm (ตาราง 4.3)

**ตาราง 4.3 ปริมาณสารโพรลีนในใบข้าวที่ระยะเมล็ดเป็นอ่อนที่ได้รับการจัดการน้ำแบบสภาพนา
ชลประทานและสภาพนาอาศัยน้ำฝน**

การจัดการน้ำ	ปริมาณสารโพรลีน (ppm)
สภาพนาชลประทาน	43.15
สภาพนาอาศัยน้ำฝน	25.11

LSD(0.05) = 10.22

ปริมาณสารโพรลีนในใบที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ (physiological maturity stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสารโพรลีน ในใบที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ (ตาราง 4.1) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการจัดการน้ำ การบังแสง และปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง โดยข้าวในสภาพที่การบังแสงแตกต่างกัน ภายใต้การจัดการน้ำทั้งสองแบบมีปริมาณโพรลีนเฉลี่ยเท่ากับ 35.39 ppm

การเปลี่ยนแปลงปริมาณสารโพรลีนในใบของข้าว ในแต่ละระยะการเจริญเติบโต

รูปแบบการเปลี่ยนแปลงปริมาณสารโพรลีนในใบข้าว ที่ได้รับการบังแสง 50%, 75% ของปริมาณแสงที่ได้รับและในสภาพไม่บังแสง ภายใต้การจัดการน้ำแบบสภาพนาชลประทาน มีแนวโน้มของปริมาณสารโพรลีนในใบในแต่ละระยะการเจริญเติบโตใกล้เคียงกัน โดยการเปลี่ยนแปลงมีแนวโน้มของปริมาณสารโพรลีนเพิ่มขึ้นหลังจากระยะแตกกอ (30 วันหลังปักดำ) และมีปริมาณสูงสุดที่ระยะกำเนิดช่อดอก (40 วันหลังปักดำ) หลังจากนั้นปริมาณสารโพรลีนจึงลดลงอย่างรวดเร็วเมื่อเข้าสู่ระยะตั้งท้อง (65 วันหลังปักดำ) และมีปริมาณลดลงต่ำสุดที่ระยะออกรวง (80 วันหลังปักดำ) หลังจากนั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกรั้งที่ระยะเมล็ดน้านน (87 วันหลังปักดำ) โดยข้าวได้รับการบังแสงสูงขึ้นมีปริมาณสารโพรลีนในใบน้อยกว่า ซึ่งที่ระดับการบังแสง 75% มีปริมาณสารโพรลีนใกล้เคียงกับระดับการบังแสง 50% โดยมีปริมาณสารโพรลีนเฉลี่ยเท่ากับ 46.49 และ 42.21 ppm ตามลำดับ ซึ่งมีค่าต่ำกว่าในสภาพไม่บังแสงมีปริมาณสารโพรลีนเฉลี่ยเท่ากับ 62.55 ppm สำหรับที่ระยะเมล็ดเป็นอ่อน (94 วันหลังปักดำ) จนถึงระยะสุกแก่ทางสรีระ (101 วันหลังปักดำ) พบว่า มีแนวโน้มของปริมาณสารโพรลีนค่อนข้างใกล้เคียงกันทุกระดับการบังแสง (ภาพ 4.2 ก)

สำหรับรูปแบบการเปลี่ยนแปลงปริมาณสารโพรลีนในใบข้าวที่ได้รับการบังแสง 50%, 75% ของปริมาณแสงที่ได้รับและที่ไม่บังแสง ภายใต้การจัดการน้ำแบบสภาพนาอาศัยน้ำฝน มีแนวโน้มเป็นไปเช่นเดียวกันในสภาพนาชลประทาน โดยการเปลี่ยนแปลงปริมาณสารโพรลีนมีแนวโน้มปริมาณสารโพรลีนเพิ่มขึ้นหลังระยะแตกกอ และมีปริมาณสูงสุดที่ระยะกำเนิดช่อดอก

หลังจากนั้นปริมาณสาร โพรลีนจึงลดลงอย่างรวดเร็วเมื่อเข้าสู่ระยะตั้งท้อง โดยมีปริมาณลดลง ค่าสูดที่ระยะออกรวง และเพิ่มขึ้นอีกครั้งที่ระยะเม็ดคันน้ำนม และระยะเม็ดแป้งอ่อนมีปริมาณสาร โพรลีนค่อนข้างคงที่ หลังจากนั้นปริมาณสาร โพรลีนลดลงเล็กน้อยจนถึงระยะสุกแก่ทางสรีระ โดย ที่ระดับการบังแสงแตกต่างกันพบว่า ไม่มีความแตกต่างของปริมาณสาร โพรลีนเหมือนกันในสภาพน้ำนมประทาน (ภาพ 4.2 ข)

4.1.2 ปริมาณสาร โพรลีน ในเม็ดช้า

ปริมาณสาร โพรลีน ในเม็ดที่ระยะออกรวง (heading stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสาร โพรลีน ในเม็ดที่ระยะออกรวง (ตาราง 4.4) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการบังแสงและ ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง แต่พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) ระหว่างการจัดการน้ำ โดยการจัดการน้ำแบบสภาพน้ำคั้นน้ำฝนมีปริมาณสาร โพรลีนเฉลี่ยเท่ากับ 876.76 ppm ซึ่งมากกว่าในสภาพน้ำนมประทานมีปริมาณสาร โพรลีนเฉลี่ยเท่ากับ 789.89 ppm (ตาราง 4.5)

ตาราง 4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณสาร โพรลีน ในเม็ดช้า ที่ระยะการเจริญเติบโตต่างๆ ภายใต้การบังแสงและการจัดการน้ำแยกต่างกัน

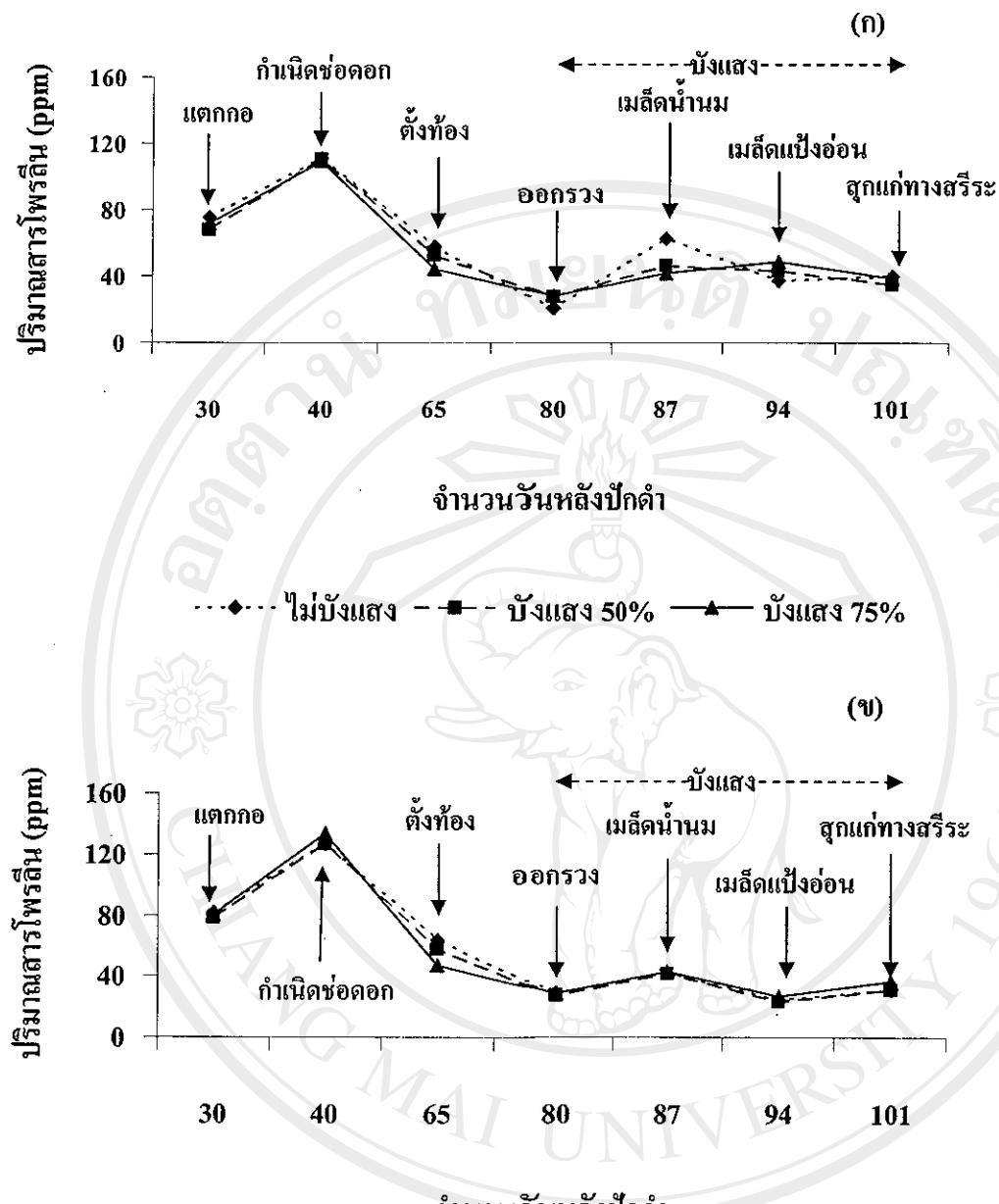
แหล่งความแปรปรวน	ปริมาณสาร โพรลีน ในเม็ดช้า				
	ระยะออก รวง	ระยะเม็ด น้ำนม	ระยะเม็ด แป้งอ่อน	ระยะสุกแก่ทาง สรีระ	ระยะเก็บเกี่ยว
		*	*	ns	*
W	*	*	ns	*	ns
S	ns	**	ns	**	**
W x S	ns	**	ns	ns	**
CV%	2.96	11.27	10.15	7.10	11.95

W = การจัดการน้ำ และ S = การบังแสง

ns = ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

* = มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$)

** = มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.01$)

ภาพ 4.2 การเปลี่ยนแปลงของปริมาณสาร พrolein ในใบข้าว ภายใต้สภาพการบังแสงทั้งสามระดับ และการจำแนกการน้ำแบบสภาพนาชาดประทาน (ก) และสภาพอากาศยาน้ำฝน (ข)

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

**ตาราง 4.5 ปริมาณสารโพรลีนในเมล็ดข้าว ในระยะอกรวงที่ได้รับการจัดการน้ำแบบสภาพนา
ชลประทานและสภาพนาอาศัยน้ำฝน**

การจัดการน้ำ	ปริมาณสารโพรลีน (ppm)
สภาพนาชลประทาน	789.89
สภาพนาอาศัยน้ำฝน	876.76
LSD (0.05) = 63.12	

ปริมาณสารโพรลีนในเมล็ดที่ระยะเมล็ดน้ำนม (milky stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสารโพรลีน ในเมล็ดที่ระยะเมล็ดน้ำนม (ตาราง 4.4) พบว่า มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างการบังแสงและการจัดการน้ำ ($P \leq 0.05$) โดยในสภาพนาชลประทานมีแนวโน้มของปริมาณสารโพรลีนในเมล็ดสูงขึ้น เมื่อข้าวได้รับแสงที่ระดับการบังแสงเพิ่มขึ้น (ภาพ 4.3) ข้าวในสภาพนาชลประทานที่ได้รับการบังแสง 75% มีปริมาณสารโพรลีนในเมล็ดที่ระยะเมล็ดน้ำนมสูงสุด เฉลี่ยเท่ากับ 577.61 ppm สำหรับที่ระดับการบังแสง 50% และไม่บังแสง ซึ่งมีปริมาณสารโพรลีนในเมล็ดที่ระยะเมล็ดน้ำนมไม่แตกต่างกันเฉลี่ยเท่ากับ 318.50 และ 347.01 ppm ตามลำดับ สำหรับในสภาพนาอาศัยน้ำฝน เมื่อระดับการบังแสงเพิ่มขึ้นพบว่า มีปริมาณสารโพรลีนไม่แตกต่างกันทางสถิติ โดยมีปริมาณสารโพรลีนในเมล็ด ในสภาพที่ได้รับการบังแสง 50%, 75% และไม่บังแสง เฉลี่ยเท่ากับ 350.12, 358.88 และ 344.42 ppm ตามลำดับ

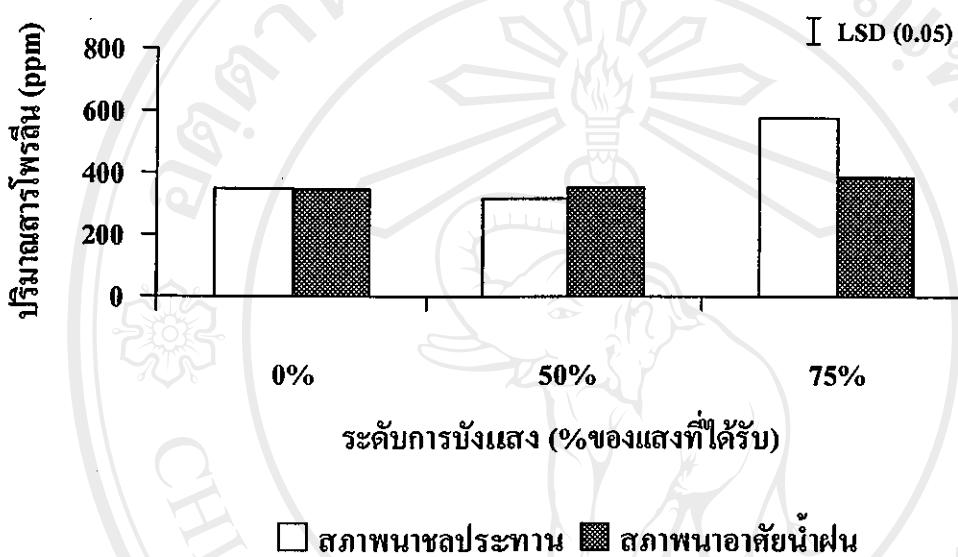
ปริมาณสารโพรลีนในเมล็ดที่ระยะเมล็ดแป้งอ่อน (soft dough stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสารโพรลีน ในเมล็ดที่ระยะเมล็ดแป้งอ่อน (ตาราง 4.4) พบว่า ไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างการจัดการน้ำ การบังแสง และไม่พับปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างปัจจัยทั้งสอง โดยข้าวที่ได้รับการบังแสง 50%, 75% และไม่บังแสง ภายใต้การจัดการน้ำทั้งสองแบบ มีปริมาณสารโพรลีนเฉลี่ยเท่ากับ 170.14 ppm

ปริมาณสารโพรลีนในเมล็ดที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ (physiological maturity stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสารโพรลีน ในเมล็ดที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ (ตาราง 4.4) พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) ระหว่างการจัดการน้ำ โดยการจัดการน้ำแบบสภาพนาชลประทานมีปริมาณสารโพรลีนในเมล็ดเฉลี่ยเท่ากับ 183.52 ppm ซึ่ง

มากกว่าในสภาพนาอาศัยน้ำฝนที่มีปริมาณสาร โพรลีนเฉลี่ยเท่ากับ 156.77 ppm (ตาราง 4.6) ผลการทดลองยังพบว่า ปริมาณสาร โพรลีนในเมล็ดที่ได้รับการบังแสงทั้งสามระดับ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) โดยที่ระดับการบังแสง 75% มีปริมาณสาร โพรลีนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 212.84 ppm รองลงมา คือ ระดับการบังแสง 50% และ ไม่บังแสง มีปริมาณสาร โพรลีนเฉลี่ยเท่ากับ 163.91 และ 133.69 ppm ตามลำดับ (ตาราง 4.7)

ภาพที่ 4.3 ปริมาณสาร โพรลีนในเมล็ดข้าว ที่ระยะเมล็ดน้ำนม ที่ได้รับการบังแสงและการจัดการน้ำที่แตกต่างกัน

ตาราง 4.6 ปริมาณสาร โพรลีนในเมล็ดข้าว ที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ ภายใต้การจัดการน้ำแบบ สภาพนากล平坦 และสภาพนาอาศัยน้ำฝน

การจัดการน้ำ	ปริมาณสาร โพรลีน (ppm)
สภาพนากล平坦	183.52
สภาพนาอาศัยน้ำฝน	156.77

LSD (0.05) = 23.96

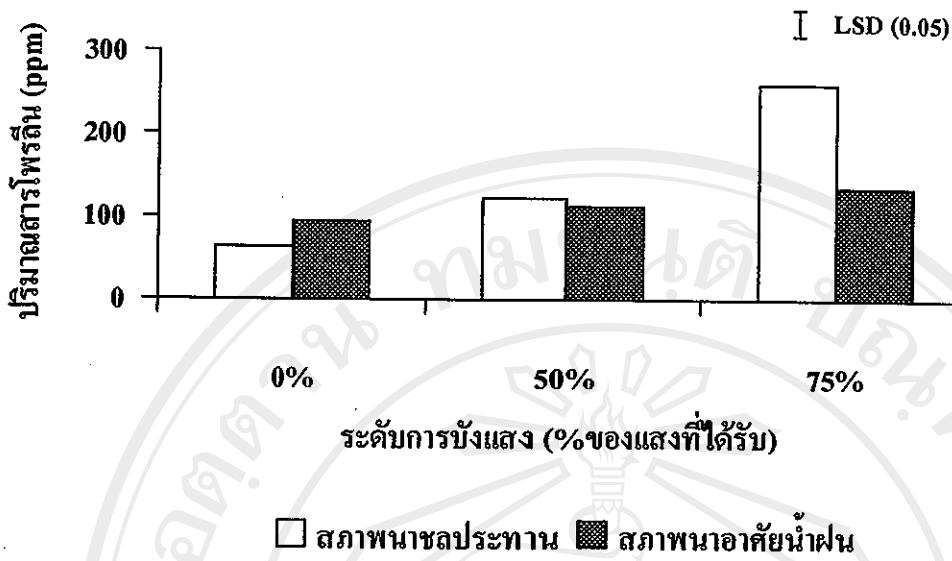
ตาราง 4.7 ปริมาณสาร โพรลีน ในเมล็ดข้าว ที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ ที่ได้รับการบังแสง 0%, 50% และ 75% ของปริมาณแสงที่ได้รับ

ระดับการบังแสง (% ของแสงที่ได้)	ปริมาณสาร โพรลีน (ppm)
0	133.69
50	163.91
75	212.84

LSD (0.05) = 16.08

ปริมาณสาร โพรลีน ในเมล็ดที่ระยะเก็บเกี่ยว (harvesting stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสาร โพรลีน ในเมล็ดที่ระยะเก็บเกี่ยว (ตาราง 4.4) พบว่า มีปฏิสัมพันธ์กัน ($P \leq 0.05$) ระหว่างการบังแสงและการขัดการน้ำ โดยในสภาพนาชุดประทาน เมื่อเพิ่มระดับการบังแสง ทำให้มีปริมาณสาร โพรลีนเพิ่ม สูงขึ้น ตามลำดับ (ภาพ 4.4) โดยในสภาพนาชุดประทาน ที่ระดับการบังแสง 75% มีปริมาณสาร โพรลีนในใบ เฉลี่ยเท่ากับ 261.82 ppm ซึ่งสูงกว่าที่ระดับการบังแสง 50% และ ไม่บังแสง มีปริมาณสาร โพรลีนในใบเฉลี่ยเท่ากับ 122.30 และ 62.88 ppm ตามลำดับ แต่ในสภาพนาอาศัยน้ำฝน เมื่อ เพิ่มระดับการบังแสงพบว่า มีปริมาณสาร โพรลีนสูงขึ้นเพียงเล็กน้อย ซึ่งต่ำกว่าในสภาพนา ชุดประทาน โดยที่การบังแสง 75% มีปริมาณสาร โพรลีนในใบ เฉลี่ยเท่ากับ 136.33 ppm ซึ่งสูงกว่า ที่ระดับการบังแสง 50% และ ไม่บังแสง มีปริมาณสาร โพรลีนในใบ เฉลี่ยเท่ากับ 111.96 และ 94.54 ppm ตามลำดับ

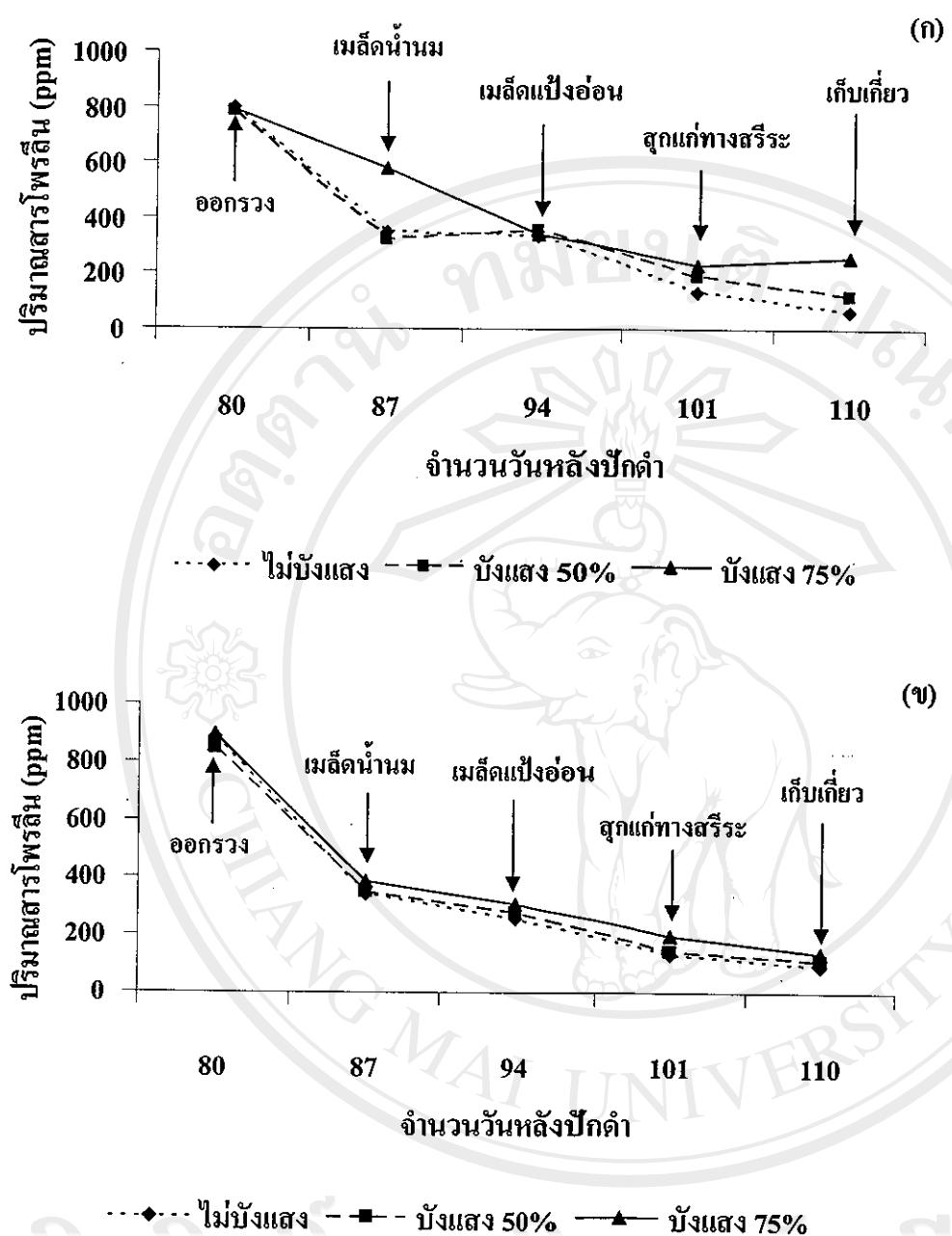

ภาพ 4.4 ปริมาณสาร โพรลีน ในเมล็ดข้าวที่ระยะเก็บเกี่ยว ที่ได้รับการบังแสงและการจัดการน้ำที่แตกต่างกัน

การเปลี่ยนแปลงปริมาณสาร โพรลีน ในเมล็ดของข้าวในแต่ละระยะการเจริญเติบโต

รูปแบบการเปลี่ยนแปลงของปริมาณสาร โพรลีน ในเมล็ดข้าวในสภาพน้ำที่ได้รับการบังแสง 50%, 75% และไม่บังแสง พบว่า ปริมาณสาร โพรลีน ในเมล็ดที่ระยะออกกรวย มีปริมาณสูงมาก เฉลี่ยเท่ากับ 789.89 ppm ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ก่อนที่จะทำการบังแสง หลังจากนั้น เมื่อเข้าสู่ระยะเมล็ดน้ำนม มีแนวโน้มของปริมาณสาร โพรลีนลดลงอย่างรวดเร็ว ที่ระยะเมล็ดแห้ง อ่อน ระยะสุกแก่ทางสรีระ และลดลงต่ำสุดที่ระยะเก็บเกี่ยว ตามลำดับ (ภาพ 4.5 ก) โดยปริมาณสาร โพรลีนที่ระยะน้ำนมพบว่า การบังแสง 75% มีแนวโน้มลดลงมากกว่าที่ระดับการบังแสง 50% และ ไม่บังแสง

สำหรับรูปแบบการเปลี่ยนแปลงปริมาณสาร โพรลีน ในเมล็ด ภายใต้สภาพน้ำที่ได้รับการบังแสง 50%, 75% และไม่บังแสง (ภาพ 4.5 ข) พบว่า ปริมาณสาร โพรลีน ในเมล็ดที่ได้รับการบังแสงทั้งสามระดับ มีแนวโน้มใกล้เคียงกัน โดยมีปริมาณสาร โพรลีน ในเมล็ดสูงสุดที่ระยะออกกรวย เช่นเดียวกับในสภาพน้ำที่ได้รับการบังแสง ซึ่งมีปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 876.76 ppm และเมื่อเข้าสู่ระยะเมล็ดน้ำนม มีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็ว หลังจากนั้นปริมาณสาร โพรลีน ในเมล็ดลดลงเล็กน้อยที่ระยะสุกแก่ทางสรีระจนถึงระยะเก็บเกี่ยว ซึ่งเป็นระยะที่มีปริมาณสาร โพรลีนต่ำ เฉลี่ยเท่ากับ 131.64

กราฟ 4.5 ปริมาณสาร โพรลีน ในเมล็ดข้าว ภายใต้สภาพการบังแสงทั้งสามระดับและการจัดการน้ำแบบสภาพนาชลประทาน (ก) และสภาพอาตียน้ำฝน (ข)

4.2 ผลของการบังแสงและการจัดการน้ำต่อปริมาณน้ำตาล (total soluble sugar : TSS) ในใบและเมล็ดข้าว

4.2.1 ปริมาณน้ำตาลในใบข้าว

ปริมาณน้ำตาลในใบที่ระยะแตกกอ (tiller stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณน้ำตาลในใบที่ระยะแตกกอ (ตาราง 4.8) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการจัดการน้ำ การบังแสง และปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง โดยข้าวที่ได้รับการบังแสงแตกต่างกันภายใต้การจัดการน้ำทั้งสองแบบ มีปริมาณน้ำตาลเฉลี่ยเท่ากับ 373.98 ppm

ตาราง 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณน้ำตาลในใบข้าว ที่ระยะการเจริญเติบโต ต่างๆ ภายใต้การบังแสงและการจัดการน้ำแตกต่างกัน

แหล่งความ แปรปรวน	ปริมาณน้ำตาลในใบ						
	ระยะ แตกกอ	ระยะกำเนิด ช่อดอก	ระยะตั้ง [*] ห้อง	ระยะ ออกrovง	ระยะเมล็ด	ระยะเมล็ด	ระยะสุกแก่
	ระยะ แตกกอ	ช่อดอก	ห้อง	ออกrovง	น้ำหนาน	เปลี่ยนสี	ทางสรีระ
W	ns	*	ns	ns	*	ns	**
S	ns	ns	ns	ns	**	**	**
W x S	ns	ns	ns	ns	ns	**	**
CV%	15.04	13.19	11.72	11.83	9.81	5.78	10.28

W = การจัดการน้ำ และ S = การบังแสง

ns = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

* = มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$)

** = มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.01$)

ปริมาณน้ำตาลในใบที่ระยะกำเนิดช่อดอก (panicle initiation stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณน้ำตาลในใบที่ระยะกำเนิดช่อดอก (ตาราง 4.8) พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) ระหว่างการจัดการน้ำ (ตาราง 4.9) โดยการจัดการน้ำแบบสภาพนาอย่างน้ำฝนมีปริมาณน้ำตาลเฉลี่ยเท่ากับ 178.02 ppm ส่วนในสภาพน้ำคลองมีปริมาณน้ำตาลเฉลี่ยเท่ากับ 219.59 ppm อย่างไรก็ตาม ไม่พบความแตกต่างระหว่างการบังแสงและปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างทั้งสองปัจจัย

**ตาราง 4.9 ปริมาณน้ำตาลในใบข้าว ที่ระยะกำเนิดซอคอก ที่ได้รับการจัดการน้ำแบบสภาพนา
ชลประทานและสภาพนาอาศัยน้ำฝน**

การจัดการน้ำ	ปริมาณน้ำตาล (ppm)
สภาพนาชลประทาน	219.59
สภาพนาอาศัยน้ำฝน	178.02
LSD (0.05) = 18.63	

ปริมาณน้ำตาลในใบที่ระยะตั้งห้อง (booting stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณน้ำตาลในใบที่ระยะตั้งห้อง (ตาราง 4.8) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการจัดการน้ำ การบังแสง และปฏิสัมพันธ์ระหว่างสองปัจจัยดังกล่าว โดยข้าวที่ได้รับการบังแสง 0%, 50% และ 75% รวมทั้งได้รับการจัดการน้ำแบบสภาพนาชลประทาน และสภาพนาอาศัยน้ำฝน มีปริมาณน้ำตาลเฉลี่ยเท่ากับ 163.75 ppm

ปริมาณน้ำตาลในใบที่ระยะออกรวง (heading stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณน้ำตาลในใบที่ระยะออกรวง (ตาราง 4.8) พบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างการจัดการน้ำ การบังแสง และปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง โดยข้าวที่ได้รับการจัดการน้ำทั้งสองแบบ และการบังแสงสามระดับ มีปริมาณน้ำตาลเฉลี่ยเท่ากับ 159.22 ppm

ปริมาณน้ำตาลในใบที่ระยะเมล็ดน้ำนม (milky stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณน้ำตาลในใบที่ระยะเมล็ดน้ำนม (ตาราง 4.8) พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) ระหว่างการจัดการน้ำ โดยการจัดการน้ำแบบสภาพนาอาศัยน้ำฝนที่มีปริมาณน้ำตาลในใบเฉลี่ยเท่ากับ 242.63 ppm ซึ่งมากกว่าในสภาพนาชลประทาน มีปริมาณน้ำตาลในใบเฉลี่ยเท่ากับ 187.46 ppm (ตาราง 4.10) และจากผลการทดสอบยังพบว่า ปริมาณน้ำตาลในใบที่ได้รับการบังแสงทั้งสามระดับมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) โดยที่ระดับการบังแสง 75% มีปริมาณน้ำตาลในใบเฉลี่ยเท่ากับ 160.42 ppm ส่วนที่ระดับการบังแสง 50% และไม่บังแสง มีปริมาณน้ำตาลในใบเฉลี่ยเท่ากับ 209.79 และ 274.91 ppm ตามลำดับ (ตาราง 4.11)

**ตาราง 4.10 ปริมาณน้ำตาลในใบข้าว ที่ระยะเมล็ดน้ำนม ที่ได้รับการจัดการน้ำแบบสภาพนา
ชลประทานและสภาพนาอาศัยน้ำฝน**

การจัดการน้ำ	ปริมาณน้ำตาล (ppm)
สภาพนาชลประทาน	187.46
สภาพนาอาศัยน้ำฝน	242.63

LSD (0.05) = 37.31

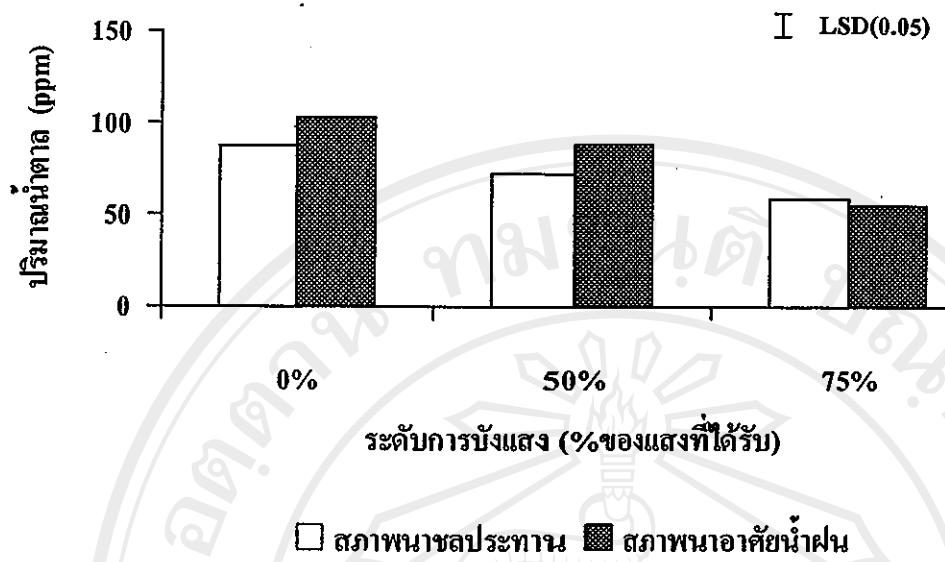
ตาราง 4.11 ปริมาณน้ำตาลในใบข้าว ที่ระยะเมล็ดน้ำนมที่ได้รับการบังแสงทั้งสามระดับ

ระดับการบังแสง (% ของแสงที่ได้รับ)	ปริมาณน้ำตาล (ppm)
0	274.91
50	209.79
75	160.42

LSD (0.05) = 28.08

ปริมาณน้ำตาลในใบที่ระยะเมล็ดแป้งอ่อน (soft dough stage)

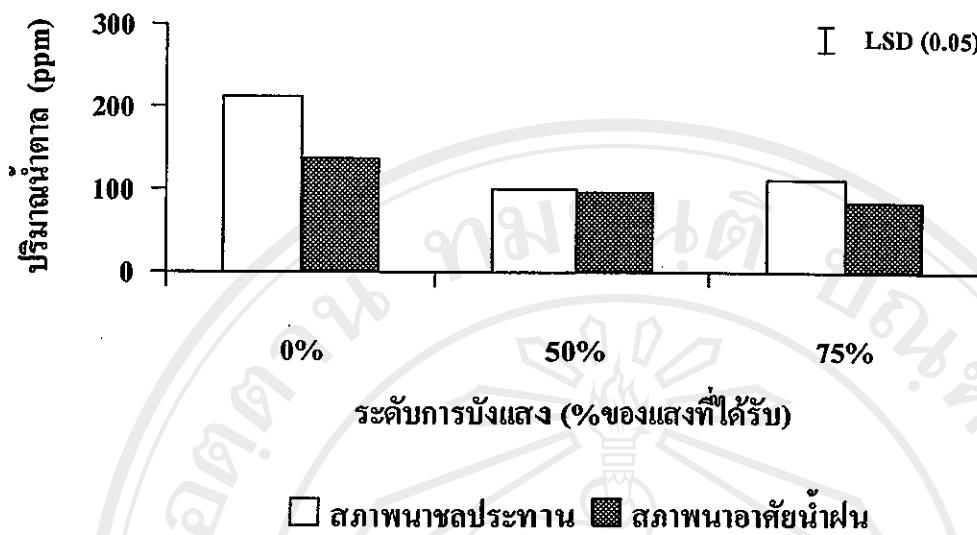
จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณน้ำตาลในใบที่ระยะเมล็ดแป้งอ่อน (ตาราง 4.8) พบว่า มีปัจจัยสัมพันธ์กัน ($P \leq 0.05$) ระหว่างการบังแสงและการจัดการน้ำ กันต่อไป เมื่อข้าวได้รับการบังแสงทั้งสามระดับ ในสภาพการจัดการน้ำทั้งสองแบบ มีแนวโน้มของปริมาณน้ำตาลลดลงตามระดับของการบังแสงที่สูงขึ้น แต่ในสภาพนาอาศัยน้ำฝน พบว่า มีปริมาณน้ำตาลสูงกว่าในสภาพนาชลประทาน (ภาพ 4.6) โดยในสภาพนาชลประทานเมื่อเพิ่มระดับการบังแสง ทำให้ปริมาณน้ำตาลในใบต่ำกว่าในสภาพที่ไม่บังแสง โดยข้าวที่ไม่บังแสงมีปริมาณน้ำตาลเฉลี่ยเท่ากับ 87.32 ppm ซึ่งสูงกว่าที่ระดับการบังแสง 50% และ 75% ที่มีปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 72.23 และ 58.87 ppm ตามลำดับ ส่วนใน สภาพนาอาศัยน้ำฝนที่ไม่บังแสง พนว่า มีปริมาณน้ำตาลสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ 102.88 ppm รองลงมา คือ ในสภาพที่บังแสง 50% และ 75% มีปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 88.83 และ 55.51 ppm ตามลำดับ

ภาพ 4.6 ปริมาณน้ำตาลในใบข้าว ที่ระยะเมล็ดเปิ่งอ่อน ที่ได้รับการบังแสงและการจัดการน้ำที่แตกต่างกัน

ปริมาณน้ำตาลในใบข้าวที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ (physiological maturity stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณน้ำตาลที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ พบว่า มีปฏิสัมพันธ์กัน ($P \leq 0.05$) ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง คือ เมื่อเพิ่มการบังแสงจะมีปริมาณน้ำตาลลดลงตามลำดับ โดยในสภาพน้ำชลประทาน เมื่อเพิ่มระดับการบังแสง ทำให้ปริมาณน้ำตาลต่ำกว่าในสภาพที่ไม่บังแสง โดยข้าวที่ไม่บังแสงและได้รับการจัดการน้ำแบบสภาพน้ำชลประทานมีปริมาณน้ำตาลสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ 212.19 ppm ซึ่งมากกว่าที่ระดับบังแสง 50% และ 75% มีปริมาณน้ำตาลเฉลี่ยเท่ากับ 99.71 และ 111.79 ppm ตามลำดับ ส่วนปริมาณน้ำตาลในใบของข้าวภายใต้การจัดการน้ำแบบน้ำอ่าอย่างฟัน พบว่า มีแนวโน้มเช่นเดียวกับในสภาพน้ำชลประทาน แต่ปริมาณน้ำตาลลดลงมากกว่าโดยในสภาพที่ไม่บังแสงมีปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 136.83 ppm ซึ่งมากกว่าในสภาพการบังแสง 50% และ 75% มีปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 96.33 และ 84.49 ppm ตามลำดับ

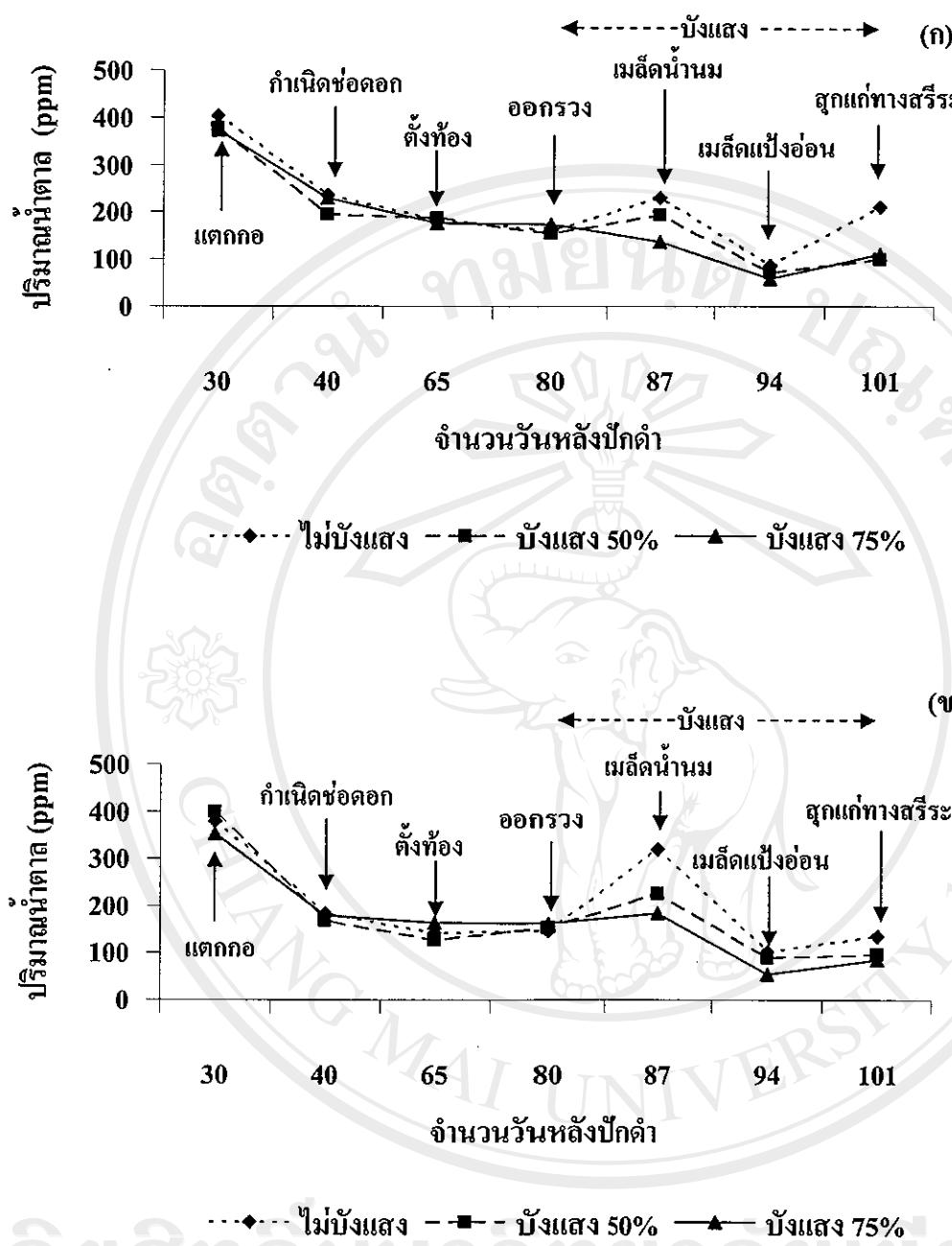

ภาพ 4.7 ปริมาณน้ำตາลในใบข้าว ที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ ที่ได้รับการบังแสงและการจัดการน้ำที่แตกต่างกัน

การเปลี่ยนแปลงปริมาณน้ำตາลในใบ ในแต่ละระยะการเจริญเติบโต

รูปแบบการเปลี่ยนแปลงปริมาณน้ำตາลในใบข้าวที่ได้รับการบังแสง 0%, 50% และ 75% ภายใต้การจัดการน้ำแบบสภาพน้ำชลประทานในแต่ละระยะการเจริญเติบโต พบว่า มีแนวโน้มของปริมาณน้ำตາลในใบสูงสุดที่ระยะแทกออก หลังจากนั้นลดลงเรื่อยๆ จนถึงระยะออกรวง ซึ่งเป็นระยะที่ข้าวเริ่มได้รับการบังแสง เมื่อเข้าสู่ระยะเมล็ดค่าน้ำนม ข้าวมีปริมาณน้ำตາลในใบเพิ่มขึ้นและลดลงต่อไป ที่ระยะเมล็ดแบ่งอ่อน หลังจากนั้นปริมาณเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในระยะสุกแก่ทางสรีระ โดยที่ระดับการบังแสงแตกต่างพบว่า มีความแตกต่างของปริมาณ โพลีนีที่ระยะเมล็ดค่าน้ำนมและที่ระยะสุกแก่ทางสรีระคือ การบังแสง 75% ทำให้ปริมาณโพลีนลดลง ซึ่งต่ำกว่าการบังแสง 50% และไม่บังแสง (ภาพ 4.8 ก)

สำหรับการเปลี่ยนแปลงปริมาณน้ำตາลในใบข้าวในสภาพนาอាធัยน้ำฝน ที่ได้รับการบังแสง 0%, 50% และ 75% พบว่า มีแนวโน้มใกล้เคียงกันทั้งสามระดับการบังแสงทั้งสาม โดยมีแนวโน้มของปริมาณน้ำตາลในใบสูงสุดที่ระยะแทกออก หลังจากนั้นลดลงเรื่อยๆ จนถึงระยะออกรวง ซึ่งเป็นระยะที่ข้าวเริ่มได้รับการบังแสง เมื่อเข้าสู่ระยะเมล็ดค่าน้ำนมพบว่า ปริมาณน้ำตາลเพิ่มขึ้นหลังจากนั้นปริมาณน้ำตากจะลดลงในระยะเมล็ดแบ่งอ่อน และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ ส่วนผลของการบังแสงพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของปริมาณ โพลีนที่ระยะเมล็ดค่าน้ำนมและระยะสุกแก่ทางสรีระเช่นเดียวกันในสภาพน้ำชลประทาน (ภาพ 4.8 ข)

ภาพ 4.8 ปริมาณน้ำติดในใบ ภายใต้สภาพการบังแสงทั้งสามระดับ และการจัดการน้ำแบบ
สภาพนาซลประทาน (ก) และสภาพอากาศยานี่ผ่น (ข)

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2.2 ปริมาณน้ำตาลในเมล็ดข้าว

ปริมาณน้ำตาลในเมล็ดที่ระยะอกรวง (heading stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณน้ำตาลในเมล็ดที่ระยะอกรวง (ตาราง 4.12) พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) ระหว่างการจัดการน้ำทั้งสองแบบ โดยการจัดการน้ำแบบสภาพน้ำดีประมาณ มีปริมาณน้ำตาลในเมล็ดเฉลี่ยเท่ากับ 284.06 ppm ซึ่งต่ำกว่าในสภาพน้ำด้อยน้ำฝนที่มีปริมาณน้ำตาลเฉลี่ยเท่ากับ 317.52 ppm (ตาราง 4.13) ส่วนปริมาณน้ำตาลในเมล็ดที่ได้รับการบังแสงทั้งสามระดับ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างระดับการบังแสงแตกต่างกัน และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการบังแสงและการจัดการน้ำ

ตาราง 4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณน้ำตาลในเมล็ดข้าว ที่ระยะการเจริญเติบโต ต่างๆ ภายใต้การบังแสงและการจัดการน้ำแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	ปริมาณน้ำตาลในเมล็ด				
	ระหว่าง	ระหว่างเมล็ด	ระยะเมล็ด	ระยะสุกแก่	ระยะเก็บเกี่ยว
	รวม	น้ำฝน	แป้งอ่อน	ทางสีขาว	
W	*	**	ns	ns	ns
S	ns	**	ns	ns	*
W x S	ns	**	ns	ns	*
CV%	11.68	7.89	20.58	9.01	4.98

W = การจัดการน้ำ และ S = การบังแสง

ns = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

* = มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$)

** = มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.01$)

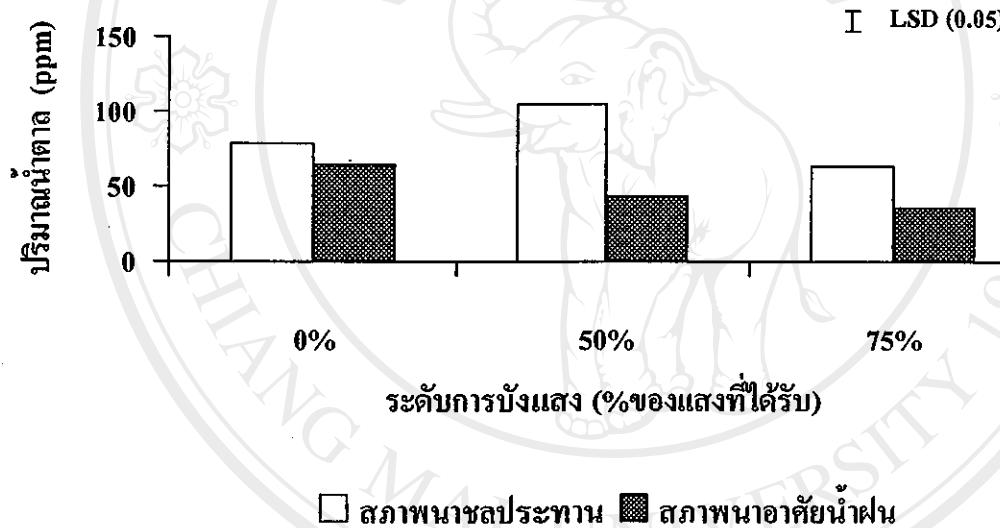
ตาราง 4.13 ปริมาณน้ำตาลในเมล็ดข้าว ในระยะอกรวงที่ได้รับการจัดการน้ำแบบสภาพน้ำดีและสภาพน้ำด้อยน้ำฝน

การจัดการน้ำ	ปริมาณน้ำตาล (ppm)
สภาพน้ำดี	284.06
สภาพน้ำด้อยน้ำฝน	317.52

LSD (0.05) = 26.18

ปริมาณน้ำตาลในเมล็ดที่ระยะเมล็ดน้ำนม (milky stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณน้ำตาลในเมล็ดที่ระยะเมล็ดน้ำนม (ตาราง 4.12) พบว่า การบังแสงและการจัดการน้ำมีปฏิสัมพันธ์กัน ($P \leq 0.05$) โดยในสภาพนาอาศัยน้ำฝนมีแนวโน้มปริมาณน้ำตาลลดลงเมื่อข้าวได้รับการบังแสง สูงขึ้น โดยมีปริมาณน้ำตาลในเมล็ดในสภาพไม่บังแสงเฉลี่ยเท่ากับ 104.96 ppm ซึ่งสูงกว่าที่ระดับการบังแสง 50% และ 75% ซึ่งมีปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 43.45 และ 36.04 ppm ตามลำดับ สำหรับการจัดการน้ำแบบสภาพนาชลประทาน พบร่วมกันว่า มีแนวโน้มปริมาณน้ำตาลสูงกว่าในสภาพนาอาศัยน้ำฝน โดยปริมาณน้ำตาลจะสูงสุดที่ระดับการบังแสง 50% เฉลี่ยเท่ากับ 104.96 ppm ส่วนที่การบังแสง 0% และ 75% มีปริมาณใกล้เคียงกัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 78.48 และ 63.51 ppm ตามลำดับ (ภาพ 4.9)

ภาพ 4.9 ปริมาณน้ำตาลในเมล็ดข้าว ในระยะเมล็ดน้ำนมที่ได้รับการบังแสงและการจัดการน้ำที่แตกต่างกัน

ปริมาณน้ำตาลในเมล็ดที่ระยะเมล็ดแป้งอ่อน (soft dough stage)

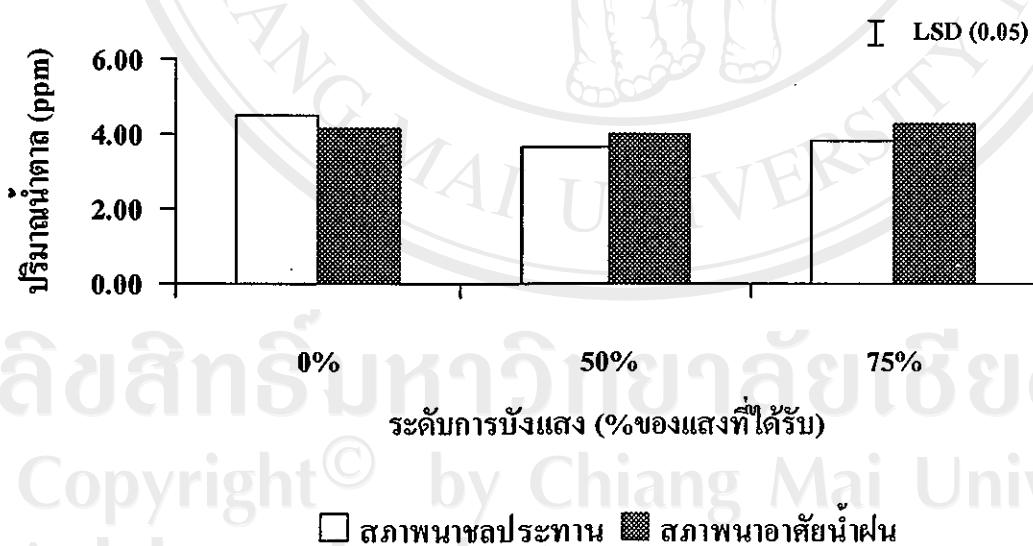
จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณน้ำตาลในเมล็ดที่ระยะเมล็ดแป้งอ่อน (ตาราง 4.12) พบว่า ไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างการจัดการน้ำ การบังแสง และปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง โดยข้าวในสภาพนาชลประทานและสภาพนาอาศัยน้ำฝนที่ได้รับการบังแสงแตกต่างกัน มีปริมาณน้ำตาลในเมล็ดเฉลี่ยเท่ากับ 34.10 ppm

ปริมาณน้ำตาลในเมล็ดที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ (physiological maturity stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณน้ำตาลในเมล็ดที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ (ตาราง 4.12) พบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างการจัดการน้ำ การบังแสง และปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง โดยทั่วไปสภาพน้ำชลประทาน และสภาพนาอាញน้ำฝนที่ได้รับการบังแสงแตกต่างกัน มีปริมาณน้ำตาลเฉลี่ยเท่ากับ 20.86 ppm

ปริมาณน้ำตาลในเมล็ดที่ระยะเก็บเกี่ยว (harvesting stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณน้ำตาลในเมล็ดที่ระยะเก็บเกี่ยว (ตาราง 4.12) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการจัดการน้ำ แต่พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) ที่ระดับการบังแสงแตกต่างกัน โดยที่ระดับการบังแสง 75% มีปริมาณน้ำตาลในเมล็ดเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ppm ส่วนที่ระดับการบังแสง 50% และไม่บังแสง มีปริมาณน้ำตาลในเมล็ดเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 และ 4.31 ppm ตามลำดับ และพบปฏิสัมพันธ์ ($P \leq 0.05$) ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง โดยในสภาพน้ำชลประทานและสภาพนาอាញน้ำฝนมีแนวโน้มปริมาณน้ำตาลดลงเมื่อข้าวได้รับการบังแสง 50% โดยมีปริมาณน้ำตาลในเมล็ดในสภาพไม่บังแสง และในสภาพน้ำชลประทาน เฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.48 ppm ซึ่งสูงกว่าที่ระดับการบังแสง 50% ซึ่งมีปริมาณน้ำอยู่สุดเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ppm (ภาพ 4.10)

ภาพ 4.10 ปริมาณน้ำตาลในเมล็ดข้าวในระยะเก็บเกี่ยว ที่ได้รับการบังแสงและการจัดการน้ำที่แตกต่างกัน

การเปลี่ยนแปลงปริมาณน้ำตาลในเมล็ด ในแต่ละระยะการเจริญเติบโต

รูปแบบการเปลี่ยนแปลงของปริมาณน้ำตาลในเมล็ด ของข้าวที่ได้รับการบังแสง 0%, 50% และ 75% ภายใต้การจัดการน้ำแบบสภาพน้ำคลุกประทาน มีแนวโน้มของปริมาณน้ำตาลใกล้เคียงกัน โดยปริมาณน้ำตาลในเมล็ดสูงสุดในระยะออกกรวงเฉลี่ยเท่ากับ 284.06 ppm หลังจากนั้นมีปริมาณลดลงในระยะเมล็ดด้านน้ำม ระยะเมล็ดดีปีงอ่อน และระยะสุกแก่ทางสรีระ ตามลำดับ และลดลงต่ำสุดที่ระยะเก็บเกี่ยว ซึ่งมีปริมาณน้ำตาลในเมล็ด เฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ppm (ภาพ 4.11 ก)

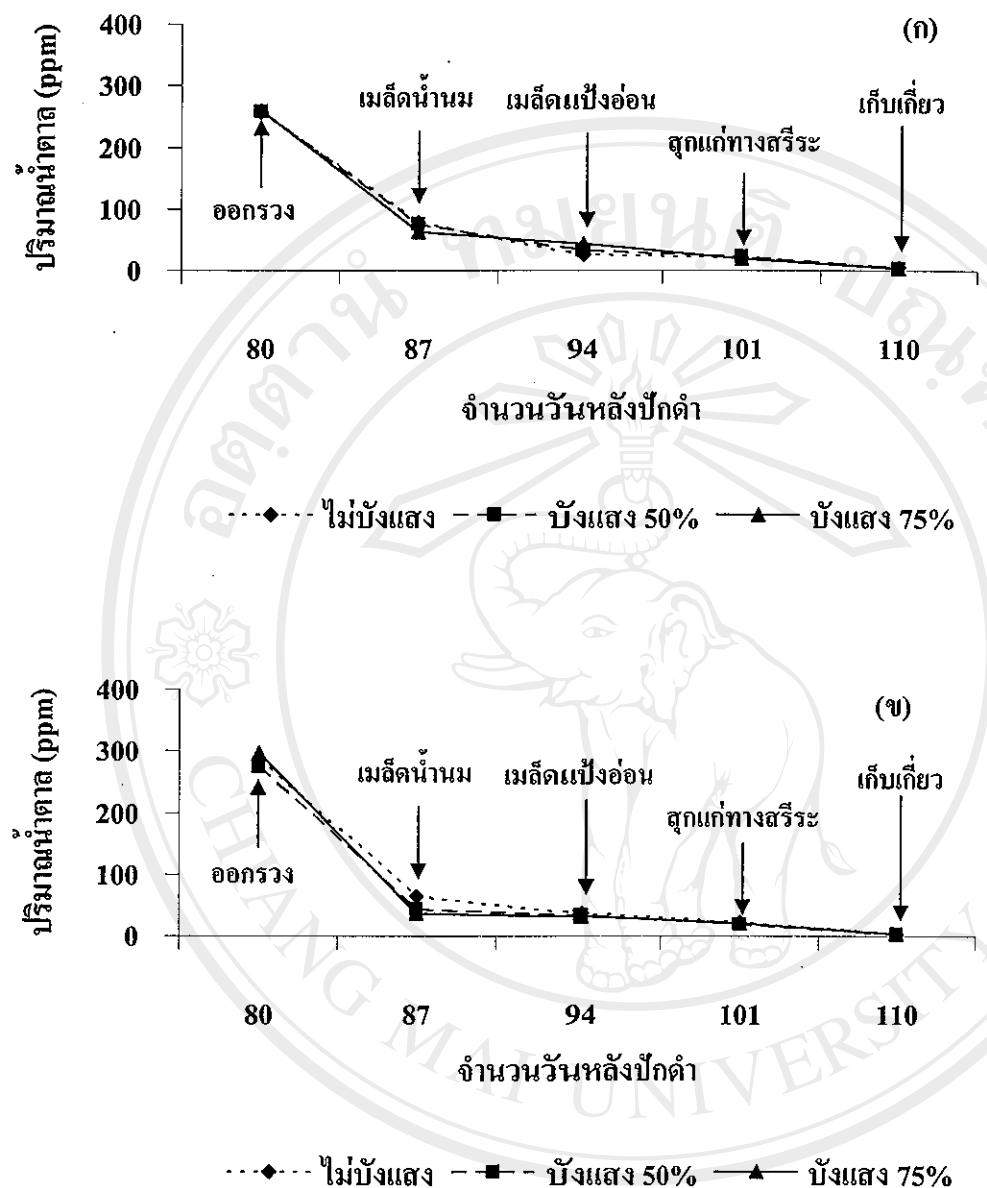
สำหรับรูปแบบการเปลี่ยนแปลงปริมาณน้ำตาลในเมล็ดของข้าวที่ได้รับการบังแสง 0%, 50% และ 75% ในสภาพนาอาศัยน้ำฝน มีแนวโน้มของปริมาณน้ำตาลใกล้เคียงกันเช่นเดียวกับในสภาพน้ำคลุกประทาน โดยปริมาณน้ำตาลในเมล็ดสูงสุดในระยะออกกรวง เฉลี่ยเท่ากับ 365.43 ppm หลังจากนั้นลดลงในระยะเมล็ดด้านน้ำม ระยะเมล็ดดีปีงอ่อน และระยะสุกแก่ทางสรีระ หลังจากนั้นลดลงต่ำสุดที่ระยะเก็บเกี่ยว มีปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ppm (ภาพ 4.11 ข)

4.3 ผลของการบังแสงและการจัดการน้ำต่อปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใบและเมล็ดของข้าว

4.3.1 ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใบข้าว

ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใบที่ระยะกำเนิดช่อดอก (panicle initiation stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใบที่ระยะกำเนิดช่อดอก (ตาราง 4.15) พบว่า ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการบังแสง และปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) ระหว่างการจัดการน้ำ โดยการจัดการน้ำแบบสภาพน้ำคลุกประทานมีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใบ เฉลี่ยเท่ากับ 0.571 ซึ่งมากกว่าปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใบข้าวที่ได้รับการจัดการน้ำแบบสภาพนาอาศัยน้ำฝนเฉลี่ยเท่ากับ 0.128 (ตาราง 4.16)

ภาพ 4.11 ปริมาณน้ำติดในเมล็ด ภายใต้สภาพการบังแสงทั้งสามระดับ และการจัดการน้ำแบบ

สภาพน้ำชลประทาน (ก) และสภาพอากาศยาน้ำฝน (ข)

All rights reserved
Copyright © by Chiang Mai University

ตาราง 4.14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในไข่ขาว ที่ระยะการเจริญเติบโต ค่างๆ ภายใต้การบังแสงและการจัดการน้ำแตกต่างกัน

แหล่งความ แปรปรวน	ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในไข่					ทางสีระ
	ระยะ กำเนิดช่อดอก	ระยะ ตั้งท้อง	ระยะ เมล็ดน้ำนม	ระยะเมล็ด แบ่งอ่อน	ระยะสุกแก่	
	W	**	ns	*	**	ns
S	ns	ns		**	ns	*
W x S	ns	ns		**	ns	*
CV%	8.61	12.07	14.47	23.12	33.33	

W = การจัดการน้ำ และ S = การบังแสง

ns = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

* = มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$)

** = มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.01$)

ตาราง 4.15 ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในไข่ขาว ที่ระยะกำเนิดช่อดอก ภายใต้การจัดการน้ำแบบ สภาพน้ำคลประทานและสภาพน้ำอาศัยน้ำฝน

การจัดการน้ำ	ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP
สภาพน้ำคลประทาน	0.571
สภาพน้ำอาศัยน้ำฝน	0.128

LSD (0.05) = 0.206

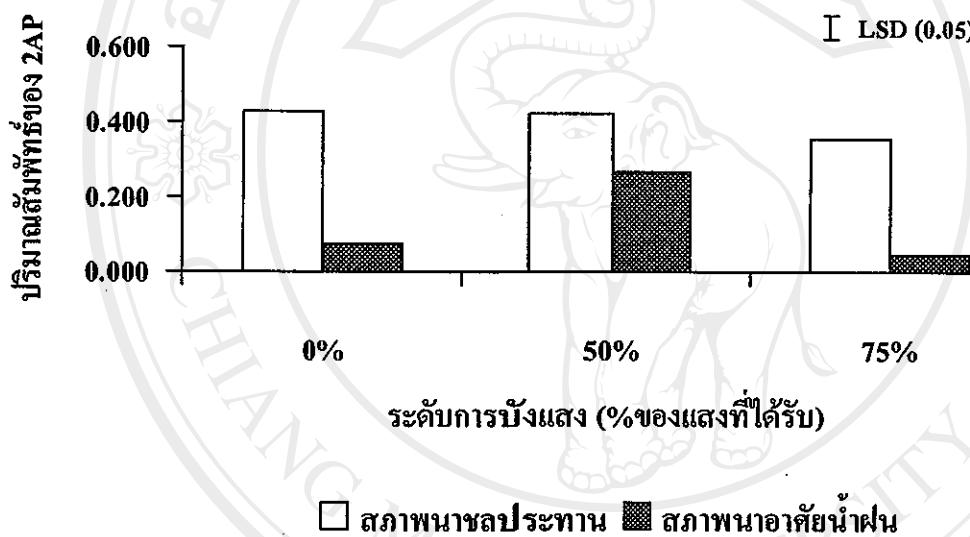
ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในไข่ที่ระยะตั้งท้อง (booting stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในไข่ที่ระยะตั้งท้อง (ตาราง 4.15) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการจัดการน้ำ การบังแสง และปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง โดยข้าวที่ได้รับการบังแสงทั้งสามระดับและการจัดการน้ำทั้งสองแบบมีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP เฉลี่ยเท่ากับ 0.122

ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในไข่ที่ระยะเมล็ดน้ำนม (milky stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในไข่ที่ระยะเมล็ดน้ำนม (ตาราง 4.15) พบว่า การจัดการน้ำและการบังแสงมีปฏิสัมพันธ์กัน ($P \leq 0.05$) กล่าวคือ ข้าวที่อยู่ในสภาพน้ำคลประทาน เมื่อได้รับระดับการบังแสงทุกระดับ มีปริมาณ

สัมพัทธ์ของ 2AP ในใบสูงกว่าในสภาพน้ำอี้ฟ่น (ภาพ 4.12) แต่ข้าวที่อี้ในสภาพน้ำคลประทาน เมื่อได้รับการบังแสงในระดับที่แตกต่างกัน พบว่า มีแนวโน้มของปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ไม่แตกต่างกันทางสถิติ โดยข้าวที่ไม่บังแสงมีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP เฉลี่ยเท่ากับ 0.429 ซึ่งใกล้เคียงกับที่ระดับการบังแสง 50% และ 75% มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.422 และ 0.357 ตามลำดับ สำหรับข้าวที่อี้ในสภาพน้ำอี้ฟ่น เมื่อได้รับการบังแสงในระดับที่แตกต่างกันพบว่า มีแนวโน้มปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ที่ระดับการบังแสง 50% สูงกว่าที่ระดับการบังแสง 75% และไม่มีการบังแสง โดยที่ระดับการบังแสง 50% มีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP เฉลี่ยเท่ากับ 0.269 ซึ่งสูงกว่าที่ระดับการบังแสง 75% และไม่มีการบังแสง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.045 และ 0.073 ตามลำดับ

ภาพ 4.12 ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใบข้าวที่ระยะเมล็ดน้ำนม ที่ได้รับการบังแสงและการจัดการน้ำที่แตกต่างกัน

ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใบที่ระยะเมล็ดแป้งอ่อน (soft dough stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใบที่ระยะเมล็ดแป้งอ่อน (ตาราง 4.15) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างการบังแสงและปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) ระหว่างการจัดการน้ำ โดยการจัดการน้ำแบบสภาพน้ำคลประทานมีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP เฉลี่ยเท่ากับ 0.365 ซึ่งสูงกว่าการจัดการน้ำแบบสภาพน้ำอี้ฟ่นมีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP เฉลี่ยเท่ากับ 0.114 (ตาราง 4.17)

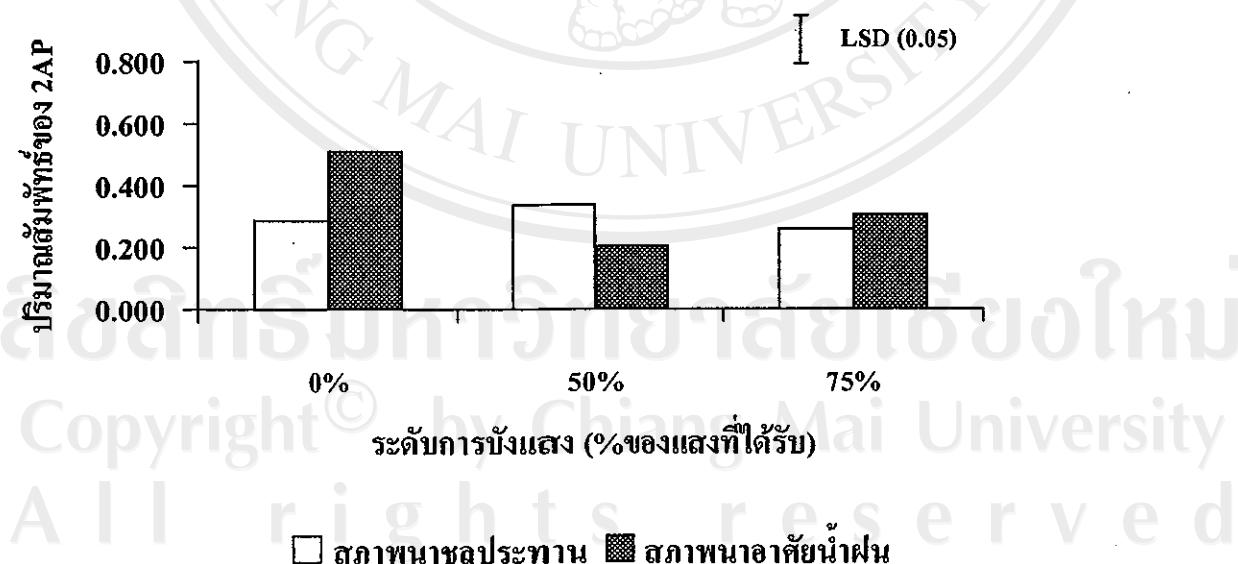
ตาราง 4.16 ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใบข้าว ที่ระยะเมล็ดเปล่งอ่อน ภายใต้การจัดการน้ำแบบ สภาพน้ำคลประทานและสภาพนาอាសัยน้ำฝน

การจัดการน้ำ	ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP
สภาพน้ำคลประทาน	0.365
สภาพนาอាសัยน้ำฝน	0.114
LSD (0.05) = 0.039	

ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใบที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ (physiological maturity stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใบที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ (ตาราง 4.15) พบว่า การจัดการน้ำและการบังแสงมี ปฏิสัมพันธ์ กัน ($P \leq 0.05$) กล่าวคือ ในสภาพน้ำคลประทานมีแนวโน้มปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับการบังแสงทั้งสามระดับ โดยข้าวที่ไม่บังแสงมีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP เท่ากับ 0.287 ซึ่งใกล้เคียงกับที่ระดับการบังแสง 50% และ 75% ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.338 และ 0.306 ตามลำดับ

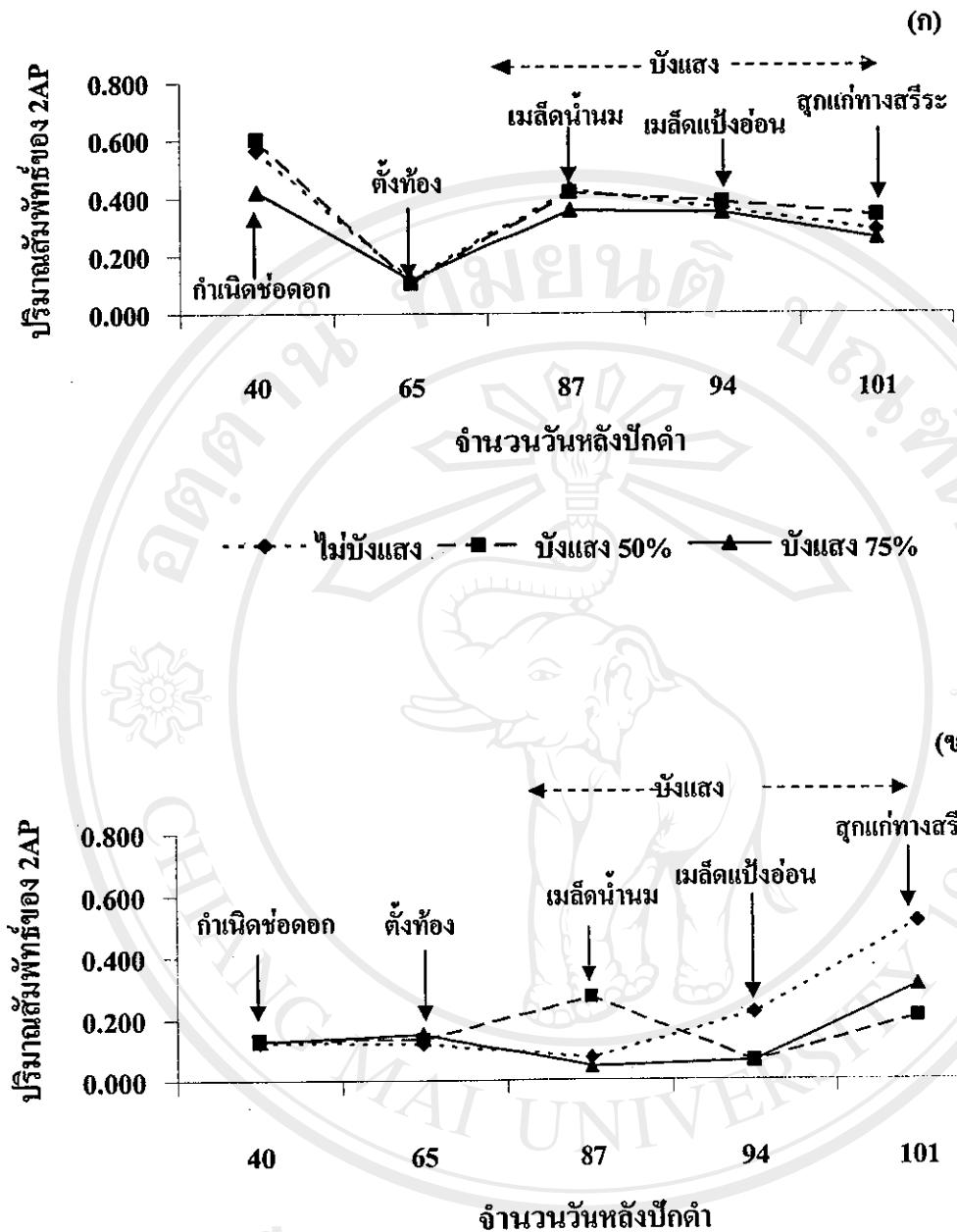
ในสภาพนาอាសัยน้ำฝน พบว่า เมื่อเพิ่มระดับการบังแสงมีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใบ ต่ำกว่าในสภาพไม่บังแสง (ภาพ 4.13) โดยมีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP สูงสุดที่ในสภาพไม่บังแสง มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.511 สำหรับที่ระดับการบังแสง 50% และ 75% มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.204 และ 0.306 ตามลำดับ

ภาพ 4.13 ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใบข้าว ที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ ที่ได้รับการบังแสงและการจัดการน้ำที่แตกต่างกัน

การเปลี่ยนแปลงปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใบข้าว ในแต่ละระยะการเจริญเติบโตของข้าวขาวดอกมะลิ 105 พบว่า ข้าวที่ได้รับการจัดการน้ำแบบสภาพน้ำคลประทาน และได้รับการบังแสง 50%, 75% และไม่บังแสง มีแนวโน้มของปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP สูงที่ระยะกำเนิดช่อดอกเฉลี่ยเท่ากับ 0.571 หลังจากนั้นมีปริมาณลดลงที่ระยะตั้งท้อง แล้วเพิ่มขึ้นในระยะเมล็ดน้ำนม ซึ่งมีปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 0.403 และมีแนวโน้มลดลงค่อนข้างคงที่จนถึงระยะเมล็ดแป้ง อ่อนและระยะสุกแก่ทางสรีระ ตามลำดับ(ภาพ 4.14 ก)

สำหรับรูปแบบการเปลี่ยนแปลงของปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใบข้าวที่อยู่ในสภาพนาอาศัยน้ำฝนที่ได้รับการบังแสงทั้งสามระดับ พบว่า มีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ต่ำกว่าในสภาพนาคลประทาน โดยในระยะกำเนิดช่อดอกและระยะตั้งท้อง พบว่า มีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ต่ำมาก ทั้งในสภาพไม่บังแสง บังแสง 50% และ 75% ตามลำดับ เมื่อเข้าสู่ระยะเมล็ดน้ำนมและระยะเมล็ดแป้ง อ่อน มีแนวโน้มปริมาณสัมพัทธ์ 2AP เพิ่มสูงขึ้นจนถึงระยะสุกแก่ทางสรีระ โดยที่ระดับการบังแสงเพิ่มขึ้นพบว่า มีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใบที่ระยะเมล็ดแป้ง อ่อนและระยะสุกแก่ทางสรีระ ต่ำกว่าในสภาพไม่บังแสง (ภาพ 4.14 ข)

ภาพ 4.14 ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในใน กายใต้สภาพการบังแสงทึ่งสามระดับและการจัดการน้ำ

แบบสภาพน้ำคลุ่ม (ก) และสภาพอากาศยาน้ำฝน (ข)

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

3.2 ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในเมล็ด

ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในเมล็ดที่ระยะอุกแก่ทางสรีระ (physiological maturity stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในเมล็ดที่ระยะอุกแก่ทางสรีระ (ตาราง 4.18) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่าง การจัดการน้ำ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง แต่พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) ระหว่างการบังแสง โดยที่ระดับการบังแสง 75% มีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในเมล็ดเท่ากับ 0.494 ซึ่งสูงกว่าที่ระดับการบังแสง 50% และไม่บังแสง มีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในเมล็ดเท่ากับ 0.217 และ 0.194 ตามลำดับ (ตาราง 4.19)

ตาราง 4.17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในเมล็ดข้าวที่ระยะอุกแก่ทางสรีระ และระยะเก็บเกี่ยว ภายใต้การบังแสงและการจัดการน้ำแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในเมล็ด	
	ระยะอุกแก่ทางสรีระ	ระยะเก็บเกี่ยว
W	ns	**
S	**	ns
W x S	ns	ns
CV%	16.43	27.57

W = การจัดการน้ำ และ S = การบังแสง

ns = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

* = มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$)

** = มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.01$)

ตาราง 4.18 ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในเมล็ดข้าวที่ระยะอุกแก่ทางสรีระ ที่ได้รับการบังแสง 0%, 50% และ 75% ของแสงที่ได้รับ

ระดับการบังแสง (% ของแสงที่ได้รับ)	ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP
0	0.194
50	0.217
75	0.494

LSD (0.05) = 0.066

ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในเมล็ดที่ระยะเก็บเกี่ยว (harvesting stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในเมล็ดที่ระยะเก็บเกี่ยว (ตาราง 4.18) พบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่าง การบังแสง และ ปฏิสนับดันที่ร่วมระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง แต่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) ระหว่างการจัดการน้ำโดยการจัดการน้ำแบบสภาพน้ำคลื่นประทาน มีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP เฉลี่ยเท่ากับ 0.212 ซึ่งสูงกว่าการจัดการน้ำแบบสภาพนาอាធิช่น้ำฝน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.162 (ตาราง 4.20)

ตาราง 4.19 ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในเมล็ดข้าว ที่ระยะเก็บเกี่ยว ที่ได้รับการจัดการน้ำแบบสภาพน้ำคลื่นประทานและสภาพนาอាធิช่น้ำฝน

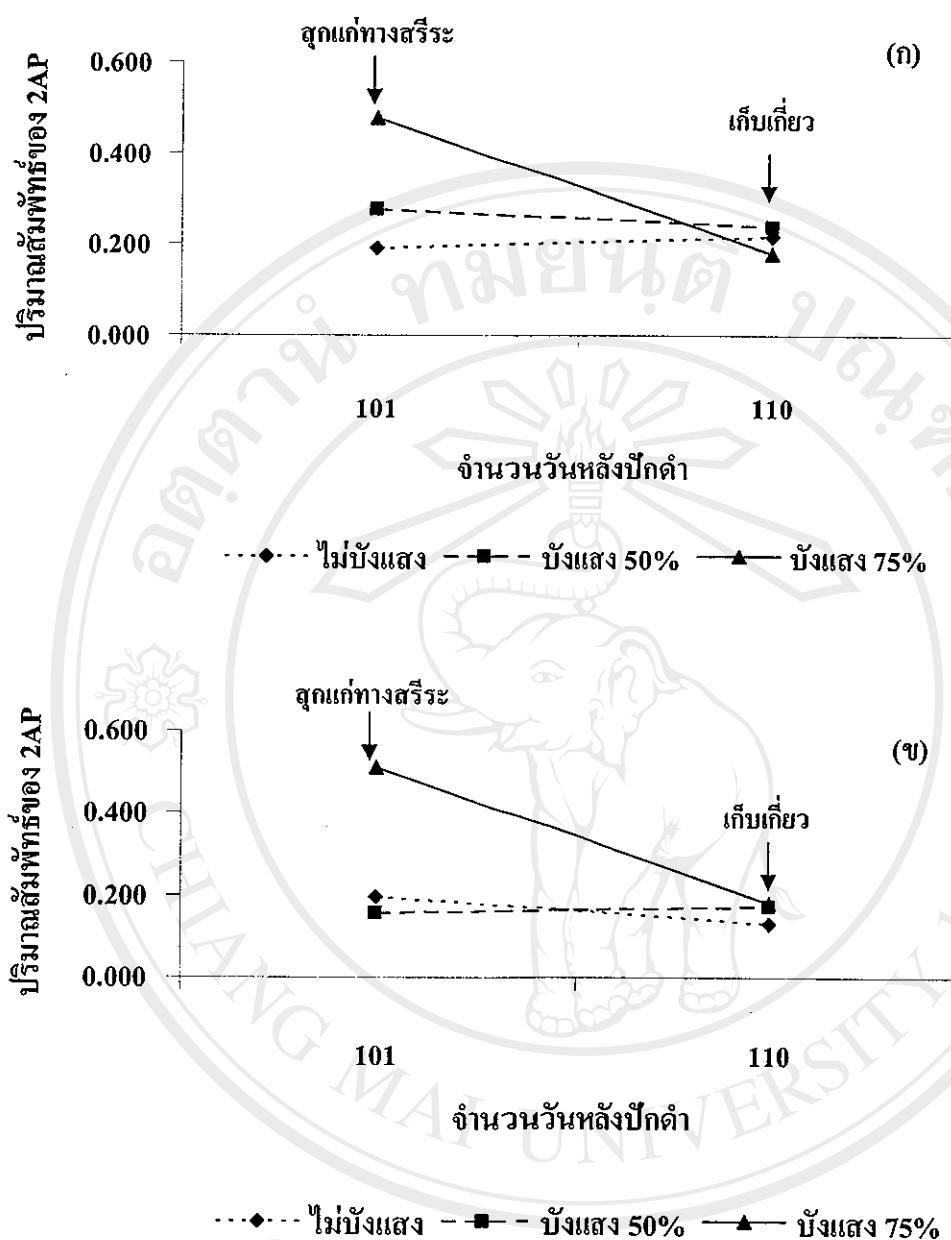
การจัดการน้ำ	ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP
สภาพน้ำคลื่นประทาน	0.212
สภาพนาอាធิช่น้ำฝน	0.162

LSD (0.05) = 0.037

การเปลี่ยนแปลงของปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในเมล็ดที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ และระยะเก็บเกี่ยว

รูปแบบการเปลี่ยนแปลงของปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในเมล็ดพบว่า เมื่อข้าวได้ระดับการบังแสงสูง กายให้สภาพการจัดการน้ำแบบสภาพน้ำคลื่นประทาน มีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP สูงสุด ในเมล็ดที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ หลังจากนั้นที่ระยะเก็บเกี่ยวจะมีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ลดลงตามลำดับ โดยข้าวในสภาพการจัดการน้ำแบบสภาพนาอាធิช่น้ำฝนที่ได้รับการบังแสง 75% มีแนวโน้มของปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในระยะสุกแก่ทางสรีระสูงสุด เฉลี่ยเท่ากับ 0.477 ซึ่งสูงกว่าระดับการบังแสง 50% และไม่บังแสง สำหรับที่ระยะเก็บเกี่ยวพบว่า ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ใกล้เคียงกัน ที่ระดับการบังแสงแตกต่างกัน (ภาพ 4.15 ก)

สำหรับในสภาพน้ำคลื่นประทาน พบว่า แนวโน้มปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP สูงขึ้นเมื่อระดับการบังแสงเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับในสภาพนาอាធิช่น้ำฝน โดยข้าวได้รับการบังแสง 75% มีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในระยะสุกแก่ทางสรีระสูงสุด เฉลี่ยเท่ากับ 0.512 ซึ่งสูงกว่าระดับการบังแสง 50% และไม่บังแสง มีเฉลี่ยเท่ากับ 0.157 และ 0.197 ตามลำดับ สำหรับที่ระยะเก็บเกี่ยว พบว่า ที่ระดับการบังแสงสูงมีปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ลดลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับสภาพที่บังแสงต่ำและไม่บังแสงที่มีแนวโน้มของปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ใกล้เคียงกันทั้งสองในระยะสุกแก่ทางสรีระและระยะเก็บเกี่ยว (ภาพ 4.15 ข)

ภาพ 4.15 ปริมาณสัมพัทธ์ของ 2AP ในเม็ดดีด ภายใต้สภาพการบังแสงทั้งสามระดับ และการจัดการ

น้ำแบบสภาพน้ำคลประทาน (ก) และสภาพอาศัยน้ำฝน (ข)

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

4.4 ผลของการบังแสงและการจัดการน้ำต่อปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบของข้าว

ปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบที่ระยะแตกกอ (tillering stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณคลอโรฟิลล์ ในใบที่ระยะแตกกอ (ตาราง 4.20) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการจัดการน้ำ การบังแสง และไม่พบปฏิสัมพันธ์กับการจัดการน้ำโดยข้าวที่ได้รับการจัดการน้ำแบบสภาพนา ชุลประทานและสภาพนาอาศัยน้ำฝนที่ได้รับการบังแสงแตกต่างกัน มีปริมาณคลอโรฟิลล์เฉลี่ยเท่ากับ 47.11 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักสด

ตาราง 4.20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบข้าว ที่ระยะการเจริญเติบโตต่างๆ ภายใต้การบังแสงและการจัดการน้ำแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	ปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบ							
	ระยะแตกกอ	ระยะกำเนิดช่อดอก	ระยะตั้งห้อง	ระยะออกวาง	ระยะเม็ดน้ำนม	ระยะเม็ดเปลี่ยนอ่อน	ระยะสุกแก่ททาง	ระยะสร้าง
	W	ns	ns	ns	ns	**	*	ns
S	ns	ns	ns	ns	**	**	**	
W x S	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns	*
CV%	4.51	8.56	8.07	8.35	3.93	5.38	7.39	

W = การจัดการน้ำ และ S = การบังแสง

ns = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

* = มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$)

** = มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.01$)

ปริมาณคลอโรฟิลล์ที่ระยะกำเนิดช่อดอก (panicle initiation stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณคลอโรฟิลล์ ในใบที่ระยะกำเนิดช่อดอก (ตาราง 4.20) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการจัดการน้ำ การบังแสง และปฏิสัมพันธ์ร่วมกันโดยข้าวที่ได้รับการจัดการน้ำแบบสภาพนาชุลประทาน และสภาพนาอาศัยน้ำฝน และได้รับการบังแสงทั้งสามระดับ มีปริมาณ คลอโรฟิลล์เฉลี่ยเท่ากับ 42.40 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักสด

ปริมาณคลอโรฟิลล์ที่ระยะตั้งท้อง (booting stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณคลอโรฟิลล์ ในใบที่ระยะตั้งท้อง (ตาราง 4.20) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการจัดการน้ำ โดยการจัดการน้ำแบบสภาพน้ำทะเล และสภาพน้ำศีขรน้ำฝน มีปริมาณคลอโรฟิลล์เฉลี่ยเท่ากับ 31.00 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักสด การบังแสงไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ และไม่พบปฏิสัมพันธ์ ร่วมกับการจัดการน้ำของปริมาณคลอโรฟิลล์

ปริมาณคลอโรฟิลล์ที่ระยะอกรวง (heading stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณคลอโรฟิลล์ ในใบที่ระยะอกรวง (ตาราง 4.20) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการจัดการน้ำ การบังแสงและปฏิสัมพันธ์ร่วมกันโดยข้าวที่ได้รับการจัดการน้ำทึบสองแบบที่ได้รับการบังแสงแตกต่าง กัน มีปริมาณคลอโรฟิลล์เฉลี่ยเท่ากับ 35.60 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักสด

ปริมาณคลอโรฟิลล์ที่ระยะเมล็ดน้ำนม (milky stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณคลอโรฟิลล์ ในใบที่ระยะเมล็ดน้ำนม (ตาราง 4.20) พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างการจัดการน้ำและการบัง แสง แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) ระหว่างการจัดการน้ำ โดยการจัดการ น้ำแบบสภาพน้ำทะเล น้ำปริมาณคลอโรฟิลล์เฉลี่ยเท่ากับ 35.80 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักสด และสภาพน้ำศีขรน้ำฝน มีปริมาณคลอโรฟิลล์เฉลี่ยเท่ากับ 39.06 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักสด (ตาราง 4.21) และการบังแสงมีปริมาณคลอโรฟิลล์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) โดยที่ระดับการบังแสง 75% มีปริมาณคลอโรฟิลล์เฉลี่ยเท่ากับ 42.39 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักสด ส่วนที่ระดับการบังแสง 50% และไม่บังแสง มีปริมาณคลอโรฟิลล์เฉลี่ยเท่ากับ 37.05 และ 32.86 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักสด ตามลำดับ (ตาราง 4.22)

ตาราง 4.21 ปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบข้าว ที่ระยะเมล็ดน้ำนม ภายใต้การจัดการน้ำแบบสภาพนา

ชลประทานและสภาพน้ำศีขรน้ำฝน

การจัดการน้ำ	ปริมาณคลอโรฟิลล์ (มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักสด)
สภาพน้ำทะเล	35.80
สภาพน้ำศีขรน้ำฝน	39.06

LSD (0.05) = 1.41

ตาราง 4.22 ปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบข้าว ที่ระยะเมล็ดน้ำนม ที่ได้รับการบังแสง 0%, 50% และ 75% ของแสงที่ได้รับ

ระดับการบังแสง (% ของแสงที่ได้รับ)	ปริมาณคลอโรฟิลล์ (มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักสด)
0	32.86
50	37.05
75	42.39

LSD (0.05) = 1.96

ปริมาณคลอโรฟิลล์ที่ระยะเมล็ดแบ่งอ่อน (soft dough stage)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณคลอโรฟิลล์ ในใบที่ระยะเมล็ดแบ่งอ่อน (ตาราง 4.20) พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) ระหว่างการจัดการน้ำแบบสภาพน้ำชลประทาน มีปริมาณคลอโรฟิลล์ เฉลี่ยเท่ากับ 35.85 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักสด และสภาพนาอาชีพน้ำฝน มีปริมาณคลอโรฟิลล์ เท่ากับ 39.49 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักสด (ตาราง 4.24) ส่วนการบังแสง พบว่า มีปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) โดยที่ระดับการบังแสง 75% มีปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบเฉลี่ยเท่ากับ 45.87 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักสด ส่วนที่ระดับการบังแสง 50% และ ไม่บังแสง มีปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบเฉลี่ยเท่ากับ 41.17 และ 25.96 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักสด ตามลำดับ (ตาราง 4.25) แต่อย่างไรก็ตาม ไม่พบว่าปัจจัยทั้งสองมีปฏิสัมพันธ์กัน

ตาราง 4.23 ปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบข้าว ที่ระยะเมล็ดแบ่งอ่อน ภายใต้การจัดการน้ำแบบสภาพน้ำชลประทานและสภาพนาอาชีพน้ำฝน

การจัดการน้ำ	ปริมาณคลอโรฟิลล์ (มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักสด)
สภาพน้ำชลประทาน	35.85
สภาพนาอาชีพน้ำฝน	39.49

LSD (0.05) = 2.71

ปริมาณคลอโรฟิลล์ที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ (physiological maturity stage)

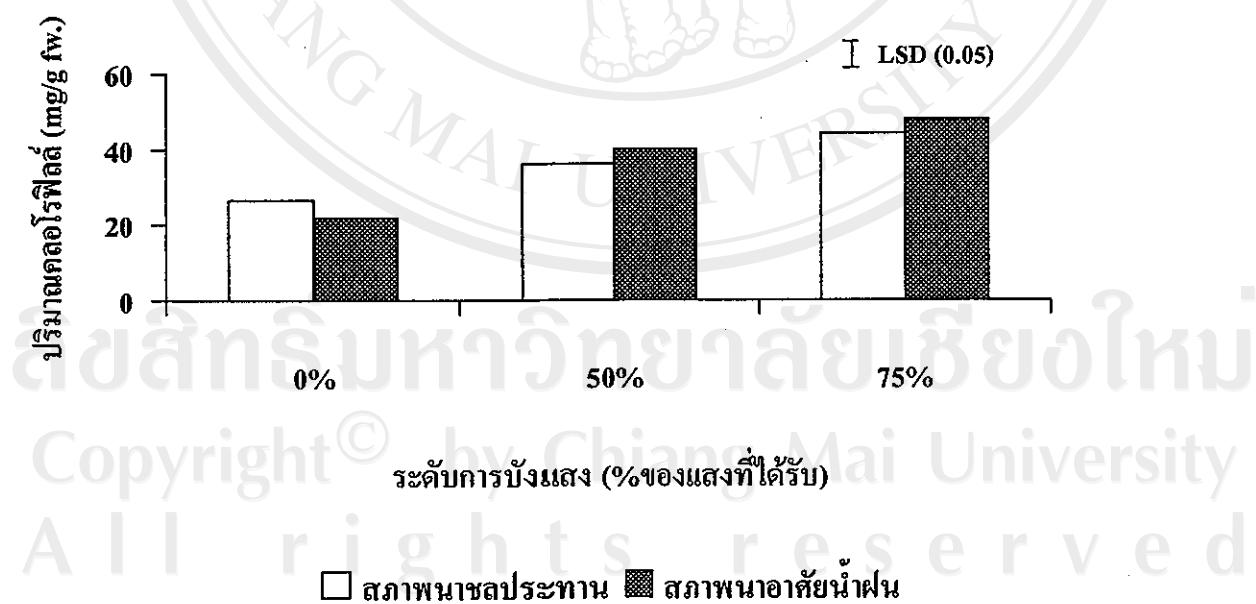
จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณคลอโรฟิลล์ ในใบที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ (ตาราง 4.20) พบว่า การบังแสงและการจัดการน้ำมีปฏิสัมพันธ์กัน

($P \leq 0.05$) เมื่อเพิ่มระดับการบังแสงสูงขึ้นจะทำให้ปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบมีปริมาณสูงขึ้น ตามลำดับ โดยในสภาพนาชาติประทานที่ได้รับการบังแสง 75% มีปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบเฉลี่ยเท่ากับ 48.07 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักสด ซึ่งสูงกว่าที่ระดับการบังแสง 50% และไม่บังแสงมีปริมาณคลอโรฟิลล์เฉลี่ยเท่ากับ 40.21 และ 21.73 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักสด ตามลำดับ (ภาพ 4.16) สำหรับในสภาพนาอาศัยน้ำฝนพบว่า ที่ระดับการบังแสง 75% มีปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบเฉลี่ยเท่ากับ 44.37 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักสด รองลงมา คือ ที่ระดับการบังแสง 50% และในสภาพที่ไม่บังแสงมีปริมาณคลอโรฟิลล์เฉลี่ยเท่ากับ 36.18 และ 26.12 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักสด ตามลำดับ

ตาราง 4.24 ปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบข้าว ที่ระยะเมล็ดปีงอ่อน ที่ได้รับการบังแสง 0%, 50% และ 75% ของแสงที่ได้รับ

ระดับการบังแสง (% ของแสงที่ได้รับ)	ปริมาณคลอโรฟิลล์ (มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักสด)
0	25.96
50	41.17
75	45.87

LSD (0.05) = 2.70

ภาพ 4.16 ปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ ที่ได้รับการบังแสงและการจัดการน้ำที่แตกต่างกัน

การเปลี่ยนแปลงปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบ ในแต่ละระยะเวลาเจริญเติบโต

การเปลี่ยนแปลงของปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบข้าว ที่ได้รับการบังแสง 50%, 75% และไม่บังแสง ภายใต้การจัดการน้ำในสภาพนาขลุ่มประทานพบว่า ปริมาณคลอโรฟิลล์สูงในระยะแตกกอ หลังจากนั้นมีแนวโน้มลดลงที่ระยะกำเนิดช่อดอก และลดลงต่ำสุดที่ระยะตั้งห้อง เมื่อเข้าสู่ระยะออกกลางเมือง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกครั้ง และระยะเม็ดค่าน้ำนม ระยะเม็ดแป้งอ่อน และระยะสุกแก่ทางสรีระ โดยที่ระดับการบังแสง 75% พบร้า มีปริมาณคลอโรฟิลล์สูงกว่าที่ระดับการบังแสง 50% และและปริมาณคลอโรฟิลล์ในสภาพไม่บังแสงที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ มีแนวโน้มลดลง (ภาพ 4.17 ก)

สำหรับรูปแบบการเปลี่ยนแปลงของปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบ ที่ระดับการบังแสง 50%, 75% และไม่บังแสง ภายใต้การจัดการน้ำแบบสภาพนาอาศัยน้ำฝนพบว่า แนวโน้มของปริมาณคลอโรฟิลล์จะลดลงเมื่อเข้าสู่ระยะตั้งห้อง และเพิ่มขึ้นอีกครั้งที่ระยะออกกลาง โดยปริมาณคลอโรฟิลล์สูงขึ้นเมื่อระดับการบังแสงเพิ่มขึ้น โดยที่ระดับการบังแสง 75% จะมีปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบที่ระยะเม็ดค่าน้ำนม ระยะเม็ดแป้งอ่อน และระยะสุกแก่ทางสรีระ สูงกว่าที่ระดับการบังแสง 50% และไม่บังแสง ซึ่งมีปริมาณคลอโรฟิลล์มีแนวโน้มลดลง เช่นเดียวกันกับในสภาพนาขลุ่มประทาน (ภาพ 4.17 ข)

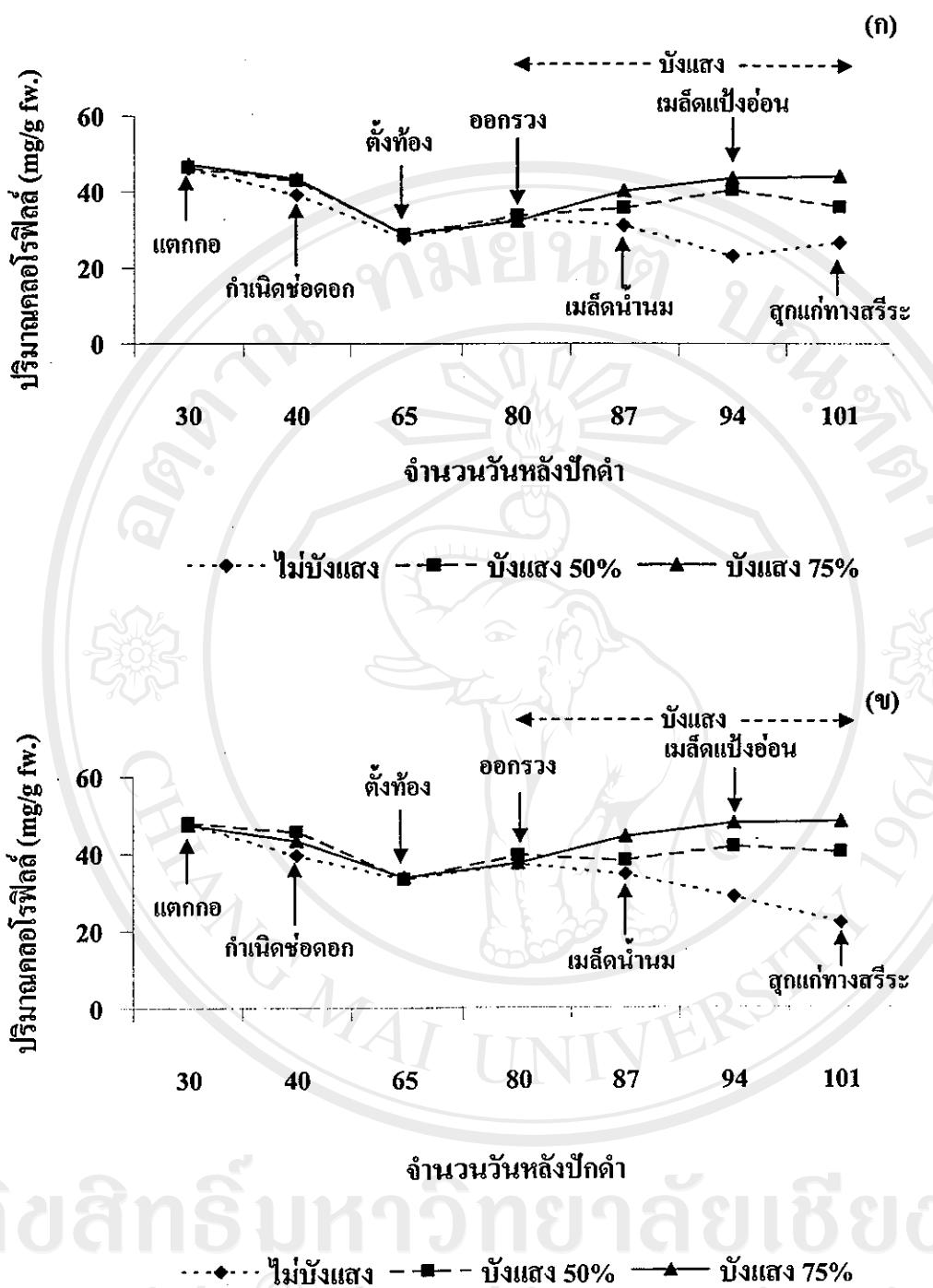
4.5. ผลของการบังแสงและการจัดการน้ำต่อผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิตของข้าว

จำนวนรวงต่อกรอ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของจำนวนรวงต่อกรอของข้าว (ตาราง 4.26) พบร้า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการจัดการน้ำ การบังแสง และปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง โดยข้าวที่ได้รับการบังแสงและการจัดการน้ำแตกต่างกัน มีจำนวนรวงต่อกรอเฉลี่ยเท่ากับ 13 รวงต่อกรอ

จำนวนเม็ดดีต่อรวง

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของจำนวนเม็ดดีต่อรวงของข้าว (ตาราง 4.25) พบร้า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการจัดการน้ำ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง แต่ที่การบังแสงทั้งสามระดับ พบร้า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) โดยที่ข้าวที่ไม่มีการบังแสง มีจำนวนเม็ดดีต่อรวงเฉลี่ยสูงสุด คือ 82 เม็ดดีต่อรวง และเมื่อเพิ่มระดับการบังแสงเป็น 50% และ 75% ทำให้จำนวนเม็ดดีต่อรวงลดลง เฉลี่ยเท่ากับ 68 และ 42 เม็ดดีต่อรวง ตามลำดับ (ตาราง 4.26)

ภาพ 4.17 ปริมาณคลอโรฟิลล์ใน ภายใต้สภาพการบังแสงทั้งสามระดับ และการจัดการนำ

แบบสภาพน้ำชาประทาน (ก) และสภาพอากาศยี่ห้อฟัน (ข)

เลขที่.....

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

633.118
ก ๔๔๔๖

c.2

ตาราง 4.25 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิตของข้าวที่ได้รับ การบังแสงและการจัดการน้ำแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	จำนวน รวม/กอ	จำนวน เมล็ดดี/รวม	น้ำหนัก 1,000 เมล็ด	% เมล็ดดี	ผลผลิต	น้ำหนักแห้ง	ค่านี้เก็บเกี่ยว
W	ns	ns	ns	*	*	ns	ns
S	ns	**	**	**	**	ns	**
W x S	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns
CV%	5.17	10.7	1.30	19.30	18.29	8.33	18.45

W = การจัดการน้ำ และ S = การบังแสง

ns = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

* = มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$)

** = มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.01$)

ตาราง 4.26 จำนวนเมล็ดดีต่อรวงเฉลี่ยของข้าวที่ได้รับการบังแสง 0, 50 และ 75% ของปริมาณแสงที่ได้รับ

ระดับการบังแสง (% ของแสงที่ได้รับ)	จำนวนเมล็ดดีต่อรวง (เมล็ด)
0	81
50	68
75	38

LSD(0.05) = 11.93

น้ำหนัก 1,000 เมล็ด

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของน้ำหนัก 1,000 เมล็ด ของข้าว (ตาราง 4.25) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการจัดการน้ำ และปฏิสัมพันธ์ ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง แต่ในสภาพที่ได้รับการบังแสงทั้งสามระดับ พนว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) โดยสภาพที่ไม่มีการบังแสงมีน้ำหนัก 1,000 เมล็ด เฉลี่ยเท่ากับ 28.02 กรัม และที่ระดับการบังแสง 50% และ 75% มีน้ำหนัก 1000 เมล็ดเท่ากับ 27.29 และ 26.58 กรัม ตามลำดับ

ตาราง 4.27 น้ำหนัก 1,000 เมล็ดเฉลี่ยของข้าว ที่ได้รับการบังแสง 0, 50 และ 75% ของปริมาณแสง
ที่ได้รับตามธรรมชาติ

ระดับการบังแสง (% ของแสงที่ได้รับ)	น้ำหนัก 1,000 เมล็ด
0	28.02
50	27.29
75	26.58

LSD(0.05) = 0.47

เปอร์เซ็นต์เมล็ดถึง

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของเปอร์เซ็นต์เมล็ดถึงของข้าว (ตาราง 4.25) พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง แต่ภายใต้การจัดการน้ำทั้งสองแบบ มีเปอร์เซ็นต์เมล็ดถึงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) โดยที่การจัดการน้ำแบบนาอាធิญน้ำฝนมีเปอร์เซ็นต์เมล็ดถึงเป็น 11.98% และการจัดการน้ำแบบนาชลประทานมีเปอร์เซ็นต์เมล็ดถึงเพิ่มขึ้นเป็น 15.02% (ตาราง 4.28) ส่วนที่ระดับการบังแสงทั้งสามระดับ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) โดยที่ระดับการบังแสง 75% มีเปอร์เซ็นต์เมล็ดถึงสูงสุดคือ 24.36% ส่วนที่ระดับการบังแสง 50 % และ ไม่มีการบังแสงมีเปอร์เซ็นต์เมล็ดถึงลดลงคือ 9.93% และ 6.21% ตามลำดับ (ตาราง 4.29)

ตาราง 4.28 เปอร์เซ็นต์เมล็ดถึงเฉลี่ยของข้าว ที่ได้รับการจัดการน้ำแบบสภาพน้ำชลประทานและสภาพนาอាធิญน้ำฝน

การจัดการน้ำ	เปอร์เซ็นต์เมล็ดถึง (%)
สภาพน้ำชลประทาน	15.02
สภาพนาอាធิญน้ำฝน	11.98

LSD(0.05) = 2.54

ตาราง 4.29 เปอร์เซ็นต์เมล็ดถีบเฉลี่ยของข้าว ที่ได้รับการบังแสง 0, 50 และ 75% ของปริมาณแสงที่ได้รับตามธรรมชาติ

ระดับการบังแสง (% ของแสงที่ได้รับ)	เปอร์เซ็นต์เมล็ดถีบ (%)
0	6.21
50	9.93
75	24.36

LSD(0.05) = 3.47

ผลผลิต

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของผลผลิตของข้าว (ตาราง 4.25) พบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดการน้ำและการบังแสง แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) ระหว่างการจัดการน้ำ โดยที่ข้าวภายใต้การจัดการน้ำแบบนาน้ำฝนมีผลผลิตเฉลี่ยเท่ากับ 464 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งมากกว่าข้าวภายใต้การจัดการน้ำแบบนาชลประทานที่มีผลผลิตเฉลี่ยเท่ากับ 428 กิโลกรัมต่อไร่ (ตาราง 4.30) และยังพบว่า ผลผลิตของข้าวที่ระดับการบังแสงทึ่งสามระดับ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) โดยที่ผลผลิตเฉลี่ยของข้าวที่ไม่มีการบังแสงให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงสุดคือ 627 กิโลกรัมต่อไร่ และเมื่อเพิ่มระดับการบังแสงเป็น 50% และ 75% ทำให้ผลผลิตลดลงคือ 465 และ 246 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ (ตาราง 4.31)

ตาราง 4.30 ผลผลิตเฉลี่ยของข้าว ภายใต้การจัดการน้ำแบบสภาพนาชลประทานและสภาพนาอาศัยน้ำฝน

การจัดการน้ำ	ผลผลิต (กก./ไร่)
สภาพนาชลประทาน	428
สภาพนาอาศัยน้ำฝน	464

LSD(0.05) = 25.98

ตาราง 4.31 ผลผลิตเฉลี่ยของข้าว ที่ได้รับการบังแสง 0, 50 และ 75% ของปริมาณแสงที่ได้รับตาม ธรรมชาติ

ระดับการบังแสง (% ของแสงที่ได้รับ)	ผลผลิต (กг./ไร่)
0	627
50	465
75	246

LSD(0.05) = 108.56

น้ำหนักแห้งมวลรวม

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของน้ำหนักแห้งมวลรวม ของข้าว (ตาราง 4.25) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ภายใต้การจัดการน้ำ การบังแสง และ ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้งสอง โดยข้าวที่ได้รับการบังแสงทั้งสามระดับ ภายใต้การจัดการน้ำทั้งสองแบบ มีน้ำหนักแห้งมวลรวมเฉลี่ยเท่ากับ 846 กิโลกรัมต่อไร่

ดัชนีเก็บเกี่ยว

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของดัชนีเก็บเกี่ยวของ ข้าว (ตาราง 4.25) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่างการบังแสง และปฏิสัมพันธ์ระหว่าง การจัดการน้ำและการบังแสง โดยที่ข้าวที่ได้รับการบังแสงทั้งสามระดับ ภายใต้การจัดการน้ำทั้งสองแบบ มีดัชนีเก็บเกี่ยวเฉลี่ย เท่ากับ 0.33 แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) ระหว่างการจัดการน้ำ โดยที่ข้าวภายใต้การจัดการน้ำแบบน้ำฝนมีดัชนีเก็บเกี่ยวเฉลี่ย เท่ากับ 0.36 ซึ่งมากกว่าข้าวภายใต้การจัดการน้ำแบบนาชลประทานที่มีดัชนีเก็บเกี่ยวเฉลี่ย เท่ากับ 0.32 (ตาราง 4.32)

ตาราง 4.32 ดัชนีเก็บเกี่ยวของข้าว ภายใต้การจัดการน้ำแบบสภาพนาชลประทานและสภาพนาอาศัย น้ำฝน

การจัดการน้ำ	ดัชนีเก็บเกี่ยว
สภาพนาชลประทาน	0.32
สภาพนาอาศัยน้ำฝน	0.36

LSD(0.05) = 0.02

4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสารชีวโมเลกุลในใบและเมล็ดข้าว ภายใต้อัตราผลของการบังแสง และการจัดการน้ำแตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ทางสถิติ (correlation analysis) ของข้อมูลระหว่างปริมาณสารชีวโมเลกุลในใบและเมล็ดข้าว ได้แก่ สาร โพรลีน น้ำตาล คลอโรฟิลล์และสารห้อม 2AP (ตาราง 4.33) จากการทดลองพบว่า ปริมาณสาร โพรลีน ในใบที่ระยะกำเนิดช่อดอกมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปริมาณสัมพันธ์ของสารห้อม 2AP ในใบที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ กล่าวว่าถือเมื่อปริมาณสาร โพรลีน ในใบที่ระยะกำเนิดช่อดอกมีปริมาณสูงจะทำให้ปริมาณสัมพันธ์ของสารห้อม 2AP ในใบที่ระยะสุกแก่ทางสรีระมีปริมาณสูงขึ้นด้วย และยังพบว่า ปริมาณสาร โพรลีน ในใบที่ระยะเมล็ดแป้งอ่อนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับปริมาณน้ำตาลในเมล็ดที่ระยะสุกแก่ทางสรีระลดลง นอกจากนั้นปริมาณน้ำตาลในใบและปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบพบร่วมกับ ปริมาณน้ำตาลในใบที่ระยะเมล็ดด้านบนและระยะสุกแก่ทางสรีระ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบที่ระยะเมล็ดด้านบน ระยะเมล็ดแป้งอ่อน และระยะสุกแก่ทางสรีระ

สำหรับผลการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ทางสถิติของปริมาณสัมพันธ์ของสารห้อม 2AP ในใบที่ระยะเมล็ดแป้งอ่อนและระยะสุกแก่ทางสรีระพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปริมาณน้ำตาลในใบที่ระยะกำเนิดช่อดอกและระยะเมล็ดด้านบน สำหรับปริมาณสัมพันธ์ของสารห้อม 2AP ในเมล็ดที่ระยะสุกแก่ทางสรีระพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงลบกับปริมาณน้ำตาลในใบที่ระยะเมล็ดด้านบน นอกจากนี้พบว่า ปริมาณสัมพันธ์ของสารห้อม 2AP ในเมล็ดที่ระยะสุกแก่ทางสรีระมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบที่ระยะเมล็ดด้านบนและระยะเมล็ดแป้งอ่อน

อย่างไรก็ตาม พลวัตของสาร โพรลีน น้ำตาลและสารห้อม 2AP ในใบและเมล็ดข้าวพบว่า ตั้งแต่ระยะแตกกอจนถึงระยะเก็บเกี่ยว ข้าวมีปริมาณสาร โพรลีน ในใบเพิ่มขึ้นตั้งแต่ระยะแตกกอและมีปริมาณสูงสุดที่ระยะกำเนิดช่อดอก หลังจากนั้นจะมีปริมาณลดลงตามระยะเจริญเติบโตของข้าวจนถึงระยะสุกแก่ทางสรีระ ส่วนปริมาณสาร โพรลีน ในเมล็ดมีสูงมากที่ระยะอกรวง และมีแนวโน้มลดลงตามระยะการเจริญเติบโตจนถึงระยะเก็บเกี่ยว ซึ่งเป็นระยะที่มีปริมาณสาร โพรลีน ต่ำสุด นอกจากนี้พบว่า ปริมาณน้ำตาลในใบและเมล็ดสูงสุดที่ระยะแตกกอและระยะอกรวง หลังจากนั้นมีแนวโน้มลดลงตามระยะการเจริญเติบโต สำหรับปริมาณสัมพันธ์ของ 2AP ในใบพบร่วมกับ ตั้งแต่ระยะแตกกอจนถึงระยะสุกแก่ทางสรีระ ข้าวมีปริมาณสัมพันธ์ของ 2AP เพิ่มขึ้น หลังจากนั้นมีปริมาณลดลงที่ระยะกำเนิดช่อดอก เมื่อเข้าสู่ระยะเมล็ดด้านบนและระยะเมล็ดแป้งอ่อน จะมีปริมาณเพิ่มขึ้นอีกครั้งและลดลงที่ระยะสุกแก่ทางสรีระ นอกจากนั้นปริมาณสัมพันธ์ของ 2AP ในเมล็ดพบว่า ที่ระยะสุกแก่ทางสรีระมีปริมาณลดลงจนถึงระยะเก็บเกี่ยว

ตาราง 4.3.3 ความถี่ที่มีพันธุ์ระหว่างตัวแปรทางชีววิทยาที่ใช้ในการเปรียบเทียบและการจัดการในแต่ละช่วง

	PROL_PI	PROL_SD	PROS_SD	TSSL_PI	TSSL_MK	TSSL_PM	TSSS_HV	TSSS_PM	2AP/TMPL_SD	2AP/TMPL_PM	2AP/TMPS_HV	2AP/TMPS_PM	CHL_MK	CHL_SD
PROL_SD														
P-VALUE														
PROS_SD														
TSSL_PI														
TSSL_MK														
TSSL_PM														
TSSS_PM														
TSSS_HV														
2AP/TMPL_SD														
2AP/TMPL_PM														
2AP/TMPS_PM														
2AP/TMPS_HV														
CHL_MK														
CHL_SD														
CHL_PM														

หมายเหตุ1. PROL, TSSL, 2AP/TMPL และ CHL = ปริมาณโพลีเมทิล 2AP ในใบและรากของ 2AP สำหรับช่วงในใบ, ปริมาณสัมพันธ์ของ 2AP ในใบและรากของ 2AP สำหรับช่วงในใบ

2. PROS, TSSS, 2AP/TMPS และ CHL = ปริมาณโพลีเมทิล 2AP ในเมล็ด, ปริมาณน้ำตาลในเมล็ด และปริมาณฟาร์บูล 2AP ในเมล็ด ตามลำดับ
3. PI, MK, SD, PM และ HV = panicle initiation stage, milky stage, soft dough stage, physiological maturity stage และ harvesting stage ตามลำดับ